

Møte torsdag den 7. februar 2013 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 48):

1. Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om endring i offentleglova for å styrke offentlighetsprinsippet i forvaltningen (Innst. 147 L (2012–2013), jf. Dokument 8:6 L (2012–2013))
2. Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentant Per Sandberg om skjerpet aktsomhetskrav for hundeeiere i nærheten av førerhunder i tjeneste (endringer i lov 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold) (Innst. 165 L (2012–2013), jf. Dokument 8:126 L (2011–2012))
3. Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Laila Marie Reiertsen og Vigdis Giltun om kompensasjon for tapt arbeidsinntekt for frivillige utkalt av myndighetene ved redningsaksjoner (Innst. 164 S (2012–2013), jf. Dokument 8:131 S (2011–2012))
4. Interpellasjon fra representanten André Oktay Dahl til justis- og beredskapsministeren:

«I magasinet «Aktuell sikkerhet» nr. 6 for 2012 beskrives to svært spennende samarbeidsprosjekter mellom det offentlige og den private sikkerhetsbransjen. I det ene eksempelet ligger det an til at man kan videreutvikle det interne rapporteringssystemet i Securitas til å kunne samkjøres med politiet. Dette vil kunne bidra til mer kunnskapsbasert jobbing i politiet og økt trygghet. Det andre eksempelet viser til at kommunale Valøya bo- og tjenestetilbud for rusmisbrukere har «outsourcet» vaktholdet til vektere og opplever en bedre hverdag for både ansatte og brukere. Etter 22. juli er det svært ønskelig å integrere den private sikkerhetsbransjen enda mer i samfunnets totale beredskapsplanlegging og arbeid.

Hvilke fremtidsvisjoner har statsråden for et utvidet samarbeid mellom det offentlige og den private sikkerhetsindustrien for å sikre økt trygghet, bedre bruk av ressurser og bedre beredskap?»
5. Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 126/2012 av 13. juli 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 764/2008 om prosedyrer for varer fra EØS, forordning (EF) nr. 765/2008 om akkreditering og markedstilsyn og beslutning nr. 768/2008/EF om felles rammeverk (varepakken) (Innst. 190 S (2012–2013), jf. Prop. 15 S (2012–2013))
6. Innstilling fra næringskomiteen om lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) (Innst. 178 L (2012–2013), jf. Prop. 17 L (2012–2013))
7. Interpellasjon fra representanten Gunnar Gundersen til nærings- og handelsministeren:

«Eierskap er viktig. Eierskap er avgjørende for hvor bedrifter etableres, satsing skjer og hva slags utvikling og strategier som følges. Det statlige eierskapsengasjementet i en del norske bedrifter er begrunnet i at man skal sikre hovedkontor i Norge. Vi vet at et krevende og aktivt eierskap er viktig for hva slags resultater og avkastning som skapes i en bedrift. For næringsklynger er eierskap og kapitaltilgang en viktig innsatsfaktor for å gjøre klyngen dynamisk. Det mangfoldige private eierskap er viktig for maktfordeling og for å sikre at utvikling skjer spredt over hele landet. Avkastningen er høyere i familiedominerte selskaper enn den man finner i børsnoterte selskaper. Eierskap og kapitaltilgang er kort sagt helt sentralt for utvikling av arbeidsplasser og lønnsomme bedrifter.

Hva vil statsråden gjøre for å stimulere et aktivt, mangfoldig norsk eierskap?»

8. Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2012 av 30. april 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordningene (EF) nr. 1234/2007, 436/2009, 606/2009 og 607/2009 om vin (Innst. 191 S (2012–2013), jf. Prop. 16 S (2012–2013))
9. Referat

Presidenten: Fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Thor Erik Forsberg fra og med 7. februar og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Stein Erik Lauvås, innkalles for å møte i permisjonstiden

Presidenten: Stein Erik Lauvås er til stede og vil ta sete.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten opplyse at møtet om nødvendig fortsetter utover kl. 16.

Sak nr. 1 [10:01:32]

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om endring i offentleglova for å styrke offentlighetsprinsippet i forvaltningen (Innst. 147 L (2012–2013), jf. Dokument 8:6 L (2012–2013))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til medlem av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [10:02:27] (ordfører for saken): To stortingsrepresentanter fra Venstre har fremmet forslag om endringer i offentlighetsloven § 3 for å styrke offentlighetsprinsippet i forvaltningen. Forslaget innebærer en innstramning i ordlyden i offentlighetsloven § 3, hvor det kun er i de tilfeller hvor det er forbud i lov mot å gi ut opplysninger, at et dokument kan unntas fra offentlighet.

Offentlighet i forvaltningen er et svært viktig prinsipp i et åpent og demokratisk samfunn. Borgerne skal ha lett tilgang til offentlige saker, regelverk og saker som gjelder dem selv. Det skal være tydelige og klare saksbehandlingsregler hvor hensynet til rettssikkerheten og informasjon til den det gjelder, skal være førende.

Likebehandling er et grunnleggende prinsipp for å unngå at borgere blir forskjellsbehandlet i saker som gjelder det samme regelverket. Her er offentlighet et avgjørende element for å sikre at borgerne kan sette seg inn i forvaltningspraksis for å se hva deres rettigheter er, hvordan forvaltningspraksis er på forskjellige saksfelt, og innsyn i hvordan forvaltningen behandler tilsvarende saker som saken som gjelder den enkelte.

Pressen fører også kontroll med forvaltningen, og det er derfor viktig at pressens tilgang til offentlige dokumenter er lett og ubyråkratisk.

Ikke minst er offentlighet viktig også i ansettelsesprosesser til offentlige stillinger. Man må ha mulighet til å kontrollere om det var den best kvalifiserte som ble ansatt.

Forvaltningen må praktisere utstrakt meroffentlighet. Det innebærer at det kun er i særskilte tilfeller at et dokument kan unntas offentlighet, og det bør kun være i lovbestemte tilfeller, f.eks. når det gjelder saker om rikets sikkerhet og der hvor personvernet står sterkt.

Komiteen står sammen om disse betraktningene og viser til at Stortinget har lagt føringer for praktisering av meroffentlighet.

Forslagsstillerne påpeker at de fleste offentlige etater praktiserer god offentlighet rundt sin virksomhet, men at det fortsatt er en del tilfeller hvor prinsippene for god og aktiv offentlighet ikke blir fulgt. Mange dokumenter blir fortsatt unntatt offentlighet for «sikkerhets skyld». Regjeringen har en viktig oppgave i å følge opp at offentlighetsloven og Stortingets intensjoner rundt meroffentlighet følges.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre stiller seg bak argumentasjonen fra forslagsstillerne, og jeg tar derfor opp forslaget som er fremmet i innstillingen.

Presidenten: Representanten Hans Frode Kielland Asmyhr har tatt opp det forslaget han refererte til.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [10:05:32]: Sjølv om me ikkje støttar forslaget, trur eg ikkje det er så veldig stor ueinigheit når det gjeld offentleglova. Dagens lov krev at innsynskrav skal vurderast i alle tilfelle. Det er med andre ord ingen ting som tilseier at ei eventuell førehandsklassifisering av eit dokument som har stempelen «unntatt offentlighet», skal ha noko å seie for å vurdere innsynskrav.

No er praksis slik at departementa kan førehandsklas-

sifisere «unntatt offentlighet» der det er opplagt at det ligg føre teieplikt, og der det er opplagt at det ikkje er aktuelt med offentleg innsyn.

Eg vil i all hovudsak hevde at dagens praksis samsvarer godt med det som er heimla i lov, og med intensjonen som er framført i representantforslaget. Dersom ein skulle gå til det skrittet å forby førehandsklassifisering, kan det lett føre til ein usikker situasjon, og det kan da lett bli gjort feil. Hovudregelen er altså slik at folk må be om innsyn, og så vil forvaltinga vurdere delvis eller fullt innsyn eller avslag, i tråd med offentleglova.

Det ligg ei god og trygg sikkerheit i dette. Eg er ikkje kjend med at det er grunnlag for å hevde at det har vore ei negativ utvikling mot innsyn i den seinare tida. Eg oppfatar heller ikkje forslagstillarane slik, men derimot at det er fleire dokument enn det er grunnlag for som no blir unntekne offentleg innsyn – med andre ord at dokument blir unntekne offentleg innsyn på feil grunnlag, og at ein praksis med førehandsklassifisering av dokument fører til at for mange dokument blir unntekne offentleg innsyn.

Arbeidarpartiet er for prinsippet om meir offentleg innsyn. Unntak frå offentleg innsyn skal berre skje der det er bestemt i lov. Me kan ikkje sjå at det i dag er behov for å stramme inn dagens lov, men me skal heile tida ha merksmd retta mot dette prinsippet. Derfor vel me i dag å leggje saka ved protokollen.

Trine Skei Grande (V) [10:08:34]: Det henger alltid en litt ond fare over alt som vi er enige om når det gjelder prinsipper. Når det så skal praktiseres, er det ikke alltid vi klarer å praktisere det helt i tråd med prinsippene.

Det er helt soleklart at det finnes noe som skal legges ut i offentligheten, og det finnes noe som det ikke skal gis innsyn i på grunn av rikets sikkerhet, personvern hensyn eller andre hensyn. Men det er et veldig stort felt mellom disse to ytterpunktene. Jeg har lyst til å symbolisere dette med et område som har hatt stor offentlig interesse, og derfor har reglene blitt tynt ut til grensene. Det gjaldt f.eks. dokumentene etter avhørene etter 22. juli, der man i prinsippet var veldig for offentlighet, der man i alle festalene var veldig for offentlighet, men der man i prinsippet sa at alt skulle unntas offentlighet.

Da saka ble presset til lovas grense og vi fikk dokumentene sendt over hit ferdig sladdet, var det ikke mye som egentlig skulle unntas offentlighet i hvert dokument. Det er det prinsippet vi egentlig mener bør legges inn i loven med dette forslaget, at man mye heller går inn og sladder dokumenter, går inn og vurderer innholdet i hvert enkelt dokument i hvert enkelt tilfelle i stedet for å ta det «engros» fordi man har lov. Man hadde lov, man kan bare kalle det interne dokumenter, og dermed er det lov å unnta det offentlighet. Jeg mener at det er mye viktigere å gå igjennom dokument for dokument. Det kan man gjøre idet noen begjærer innsyn. Men da har dokumentet ligget i en postjournal, sånn at noen faktisk får muligheten til å begjære det innsynet. Jeg tror at 22. juli-prosessen lærte oss at det er sunt for offentligheten at man får muligheten til å få innsyn, at mye hemmelighetskremeri skaper teorier og rare forestillinger om hva som egentlig har skjedd, mens offent-

lighet tar ofte hull på ballonger som har blitt blåst opp på grunn av konspirasjoner noen tror fins.

Det er bra for ethvert demokrati å ha offentlighet, men da er det bra å ha det i ryggmargen at man praktiserer innsyn, og så får man diskutere det ut fra de grunnleggende prinsippene man har om det som skal unntas offentlighet, for å få et godt regelverk som praktiseres.

Grunnen til at vi fremmet dette forslaget, var veldig mange eksempler på at dette ikke fungerte, veldig mange eksempler på at man av ren rutine unntok ting offentlighet. Vi har til og med funnet eksempel på at noen departementer har det ferdig innlagt i brevhodet og malen at saken er unntatt offentlighet, så man må aktivt gå inn i brevmalen og fjerne unntaket før man offentliggjør det. Vi har altfor mange eksempler på at vi ikke klarer å få til dette, og at det er mest bekvemt ikke å ha innsyn.

Jeg syns f.eks. det i en intern prosess er veldig sunt og gir kred til norsk offentlig forvaltning at f.eks. ulike fageta-ter i offentlig forvaltning er uenig i en diskusjon om en sak. Det å få fram den uenigheten er med på å bidra til en opplyst debatt og et mer opplyst vedtak. Derfor er det viktig å ha denne offentligheten på alle områder.

Dette er en presisering som har blitt gjort sammen med de fremste juristene på dette feltet, og jeg håper vi en gang skal få flertall i denne salen for en sånn type lovendring. Jeg tror det hadde vært en stor styrke for tilliten til demokratiet vårt at vi klarer å få til en sånn praksis.

Statsråd Grete Faremo [10:13:11]: Innledningsvis vil jeg gjøre det klart at regjeringen ser offentlighet i forvaltningen som grunnleggende for et godt fungerende demokrati. Folk skal ha tilgang på informasjon og gjennom dette kunne få innsikt i samfunnsspørsmål. Dette skaper tillit til forvaltningen, og det gir et bedre grunnlag for å ta del i samfunnsdebatten og demokratiet. Medier og befolkningen ellers skal gjennom innsyn også kunne utøve kontroll med myndighetene og avsløre kritikkverdige og uheldige forhold. Videre står hensynet til rettssikkerhet sterkt her. Gjennom offentlighet kan de ulike aktørene skaffe seg kjennskap til forvaltningspraksis og også etterspørre grunnlaget for eventuell forskjellsbehandling.

Når det gjelder forslaget fra representantene Skei Grande og Tenden som debatteres i dag, er jeg enig i intensjonene som ligger bak, og jeg understreker at unntak fra offentlighet selvsagt bare skal skje der dette er bestemt i lov. Derimot kan jeg ikke se at det er behov for den foreslåtte endringen. Jeg viser her til mitt brev til Stortingets justiskomité 30. oktober i fjor. Det følger av offentlighetsloven at saksdokumenter er åpne for innsyn om ikke annet følger av lov, og at alle innsynskrav vurderes konkret og selvstendig.

I departementets Rettleiar til offentleglova er det gitt klare føringer for at forhåndsklassifisering av dokumenter som den klare hovedregel ikke skal forekomme. Samlet sett opplever jeg derfor at det som ligger i forslaget, allerede er ivare tatt. Jeg er ellers ikke kjent med informasjon som tilsier at flere dokumenter unntas fra innsyn nå enn tidligere, slik det sies i forslaget. Jeg vil også avstå fra å kommentere påstander som er framsatt om virkningen loven har på dette området.

Jeg peker på at det finnes dokumenter og opplysninger som det åpenbart ikke bør gis innsyn i, selv om innsyn ikke er forbudt ved lov. Forhåndsklassifisering av slikt materiale tjener til å forebygge at det ikke gis innsyn ved en feil. Dette står ikke i strid med åpenhetsprinsippet. Vurderingen blir her i stor grad den samme som ved behandling av taushetsbelagt materiale. Forslaget tar ikke høyde for dette poenget og utgjør derfor også en grunn for at det ikke bør vedtas slik det nå foreligger.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [10:16:13]: Det var mange fagre ord her fra et av regjeringspartiene, både fra statsråden og fra representanten Oppebøen Hansen. Oppebøen Hansen kommenterte det som statsråden ikke ville kommentere. Han sa at for mange dokumenter blir unntatt offentlighet i dag, mens statsråden la vekt på at det skal utøves en betydelig offentlighet i forvaltningen. Hvordan vil regjeringen nå følge opp overfor forvaltningen at intensjonene rundt offentlighet, og ikke minst mer offentlighet, blir fulgt fremover?

Statsråd Grete Faremo [10:16:58]: Det enkle svaret på dette spørsmålet er at det får vi svar på gjennom den forestående evalueringen. Dette er et spørsmål som er svært viktig å sikre at vi har faktisk grunnlag for å kunne gjøre våre vurderinger av om det er nødvendig også å gjøre endringer i lov.

Dette konkrete spørsmålet vi har til behandling i dag, om eventuelt å forby forhåndsklassifisering, har ulike sider ved seg som gjør at selv om vi deler intensjonene i forslaget, ser vi ikke at det er riktig måte å regulere dette på, slik det var foreslått.

Trine Skei Grande (V) [10:17:53]: Dette er et felt der alle er enige om intensjonene. Alle har gode intensjoner, og alle syns at det er viktig for demokratiet at vi gjør dette på en god måte. Derfor har jeg lyst til å spørre statsråden retrospektivt. Når vi ser på prosessen knyttet til dokumentene fra 22. juli, ble først alt unntatt offentlighet. Da man fikk sladdede versjoner, viste det seg at det var veldig lite som egentlig skulle unntas i hvert enkelt dokument. Syns ikke statsråden at det er en liten lærdom at vi har noen reflekser om at det er dårlig for debatten å offentliggjøre alt, men når vi setter oss ned og gjør den ordentlige jobben, som handler om å sladde et dokument i dette tilfellet, viser det seg at det er veldig liten diskusjon om hva som står bak sladden også – det er stor forståelse for det. Hva er det statsråden egentlig er redd for skal skje?

Statsråd Grete Faremo [10:18:55]: Jeg er svært opp- tatt av åpenhet. Slik også daværende justisminister red- gjorde for dette for Stortinget allerede 10. november i 2011, var det et poeng i seg selv å legge fram det bak- grunnsmaterialet som på det tidspunktet var tilgjengelig. Men dette handler både om regler, holdninger og ikke minst kunnskap. Så det at vi hver dag sikrer at f.eks. Ret- tleiar til offentleglova blir ivare tatt på riktig måte gjennom

praktisering i departementene, er viktig. Når dette likevel – i dette tilfellet – leder til spørsmålet om å forby forhåndsklassifisering, mener vi det forslaget, slik det er framstilt, ikke løser denne utfordringen på en god nok måte. Så er vi også i den forestående evalueringen opptatt av å få fram hvordan dette praktiseres.

André Oktay Dahl (H) [10:20:08]: At det er en del re-flekser ute og går når det gjelder å holde tilbake dokumenter, hadde vi også eksempel på da vi behandlet Riksrevisjonens innsynsrett i forvaltningens dokumenter for en del år siden. Da hadde enkelte av oss hele apparatet av ekspedisjonssjefer osv. mot oss via deres statsråder som sa at det ikke ville være rettslig mulig å gjennomføre dette. Nå har Riksrevisjonen den innsynsretten den skulle ha, og det går faktisk ganske bra.

Men jeg følte ikke at statsråden svarte på spørsmålet fra representanten Skei Grande. Det var en veldig stor forskjell mellom det som innledningsvis ble påstått å være det rettslige grunnlaget for å holde dokumenter tilbake når det gjaldt 22. juli, og etterpå da det altså ble det stikk motsatte.

Kan statsråden si noe om grunnen til den store forskjellen mellom den juridiske vurderingen som ble gjort først, og den som ble gjort etterpå – etter at det ble offentlig debatt om det?

Statsråd Grete Faremo [10:21:06]: Dette er område det er svært viktig å ha politisk fokus på. Derfor redegjorde jeg for hvordan også justisministeren tok et særskilt ansvar gjennom redegjørelsen til Stortinget. Jeg registrerer også at representanten refererer til praksis for en del år siden. Dette er jo et område hvor vi heldigvis har ganske ny lovgivning på plass, men hvor vi også gjennom den forestående evalueringen må se om loven praktiseres riktig, og om det også er riktig å gjøre endringer på bakgrunn av den evalueringen. Også gjennom de interne evalueringene av hva som skjedde 22. juli, har det blitt kommentert – også politisk. En ting var at en rekke ting sviktet 22. juli, men det var også slik at egevalueringen på det tidspunktet den ble foretatt, ikke var tilstrekkelig åpen.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.
Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

Sak nr. 2 [10:22:21]

Innstilling frå justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentant Per Sandberg om skjerpet aktsomhetskrav for hundeeiere i nærheten av førerhunder i tjeneste (endringer i lov 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold) (Innst. 165 L (2012–2013), jf. Dokument 8:126 L (2011–2012))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til medlem av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Jenny Klinge (Sp) [10:23:24] (ordfører for saka): Det er ein aktuell og relevant debatt representanten Sandberg løfter ved forslaget om skjerpa krav til aktsemd overfor hundeeigarar i nærleiken av førarhundar.

I dag er det over 300 personar som må nytte førarhund i kvardagen. Sjølv om dette ikkje er så mange, er det avgjerande for livskvaliteten og tryggleiken deira at hundane får arbeide i fred.

Eg blir uroa når eg les Blindeforbundets undersøkingar, som viser at åtte av ti førarhundar opplever å bli angripne eller forstyrra medan dei gjer det viktige arbeidet det er å bidra til at blinde kan kome seg ut i samfunnet og leve betre liv. Dette er alt frå alvorlege forstyrningar med stor fare til mindre opplevingar som fungerer som uromoment i kvardagen. At blinde og svaksynte på denne måten blir utsette for risiko, er ikkje akseptabelt. Etter samtale med fleire blinde er eg ikkje i tvil om at dette er eit problem vi må setje i fokus, og som krev verkemiddel.

Sjølv om vi ser at det er hendingar som vi som politikarar meiner er problematiske, er regjeringsspartia ikkje like snare med å foreslå lovendringar som Framstegspartiet gjer i dette tilfellet. Det er viktig å setje i gang tiltak som gir effekt, og eg trur ikkje ei endring i lova er det rette verkemiddelet. Truleg vil det berre vere ei løysing som ser bra ut på papiret, men som ikkje endrar det som skjer i verkelegheita.

Dette kjem av at eg meiner at ei slik lov berre vil bli ei sovande lov. Ein kan som hundeeigar allereie med dagens lovverk bli straffa ved aggressiv oppførsel frå hunden si side og dersom skade oppstår. Risikoen for å bli straffa for ikkje å passe godt nok på hunden sin er såleis der allereie. Målet må vere at flest mogleg hundeeigarar opptrer aktsamt og passar betre på hundane sine i nærleiken av førarhundar.

Eg meiner at informasjon om arbeidet førarhundane gjer, kunnskap om kva slag konsekvensar ei forstyrning kan ha, og generelt betre kompetanse på det å ha ein hund gir betre verknader enn ei lovregulering. Generell aktsemd overfor førarhundar er ikkje eit strafferettsleg spørsmål. Det er snakk om folkeskikk, respekt og forståing og evne til å ha kontroll over eigen hund.

Det er òg viktig i denne samanhengen å seie at vi i dag stiller klare krav til hundeeigarar i hundelova. I § 4 første til tredje ledd i dagens lov er det allereie eit vern mot aggressiv oppførsel mot førarhundar. Det er altså som nemnt før, allereie no eit strafferettsleg spørsmål når noko gale hender.

Eg har hatt god og nyttig kontakt med Blindeforbundet og fleire førarhundeeigarar i denne saka og har fått presentert historier som gjer at eg forstår kor viktig det er at fleire hundeeigarar blir klare over problemet.

Eg vil invitere Blindeforbundet til ein vidare dialog om kva som kan vere aktuelle verkemiddel for å endre haldningane hos hundeeigarane for å sikre at førarhundane og dei som eig og er avhengige av førarhundar, kan bevege seg trygt. Målet må vere at hundeeigarar forstår kva for konsekvensar aktlaus åtferd kan ha overfor førarhundar i arbeid, og at dei blir meir bevisste og forsiktige.

Per Sandberg (FrP) [10:27:05] (komiteens leder): Som i den forrige saken vi behandlet i dag når det gjaldt å styrke offentlighetsprinsippet, hører man det samme og lesar det samme i denne saken. Man er altså helt enig. Man er enig! I denne saken er det en helt samlet komité som skriver:

«Komiteen er samd med framleggsstillar i at hundeeigarar bør vise særleg aktsemd overfor førarhundar i arbeid.»

En samlet komité skriver:

«Komiteen er oppteken av denne problemstillinga, og meiner ein bør vurdere verkemiddel for å hindre denne typen problem for hundar i arbeid og eigarane deira.»

Man er enig. Jeg fatter og begriper ikke hvordan posisjonen, regjeringspartiene plutselig har funnet på noen vekslende argumenter om at dette skaper byråkrati og vil spise av polititressursene. Jeg kunne sikkert ha ramset opp en rekke lover som er vedtatt i dette hus, enten med den ene eller den andre konstellasjon, som skaper voldsomt byråkrati og spiser ikke bare av polititressursene, men også av en hel rekke andre ressurser. Men i akkurat dette tilfellet, der Stortinget er samlet og er enig om at her bør det gjøres noe, kommer plutselig argumentet om byråkrati og spising av polititressurser. Dessuten er det også feil, slik Høyre og Fremskrittspartiet da også påpeker i komiteen.

Når jeg hører saksordføreren, som har vært i sterk kontakt med Blindeforbundet og andre, er saksordføreren tydelig overbevist om at en lovendring kanskje hadde vært på sin plass, for saken er meget aktuell og meget relevant, sier saksordføreren. Men å stemme for et forslag der man faktisk gjør noe med det, ønsker man altså ikke.

Jeg ser også at statsråden og flertallet i komiteen påpeker at man skal lete etter andre områder for å forebygge denne utfordringen. Jeg vil derfor utfordre statsråden og flertallspartiene til å legge fram noen forslag eller noen tanker rundt hvordan man har tenkt å hjelpe til for å hindre denne utviklingen. Så kan man si at dette er ivarettatt i dagens lov. Det er jeg ikke så sikker på, for i de tilfellene som Blindeforbundet har rapportert inn, handler det ikke om aggressivitet fra andre hunder. Det handler heller ikke om at noen er skadet, eller blir skadet. Det handler rett og slett om at man forstyrrer førerhunden, og det kan gjøres på mange ulike måter. Man kunne kanskje like godt tatt inn katter i dette også, for jeg tror katter forstyrrer i like stor grad. Man bruker altså argumenter som ikke eksisterer, for igjen å si nei til et enkelt lovforslag som vil ha stor nytte.

Jeg har vært på Stortinget i snart 16 år, mange sier at det er for lenge. Men er det noen gang jeg har vært overbevist om at jeg har lagt fram et lovendringsforslag som jeg var 100 pst. sikker på at jeg skulle få tilslutning for, var det

med dette forslaget. Jeg var helt sikker på at det ikke kunne bli noen diskusjon overhodet om å slutte seg til dette enkle lovforslaget. Men også her finner man helt utrolige argumenter for å gå imot. Jeg nærmest beklager overfor Blindeforbundet at det er Fremskrittspartiet som har fremmet forslaget, for jeg er helt sikker på at hadde noen andre gjort det, hadde det fått full tilslutning i dag.

Jeg vil avslutte med å fremme forslaget i innstillingen.

Presidenten: Representanten Per Sandberg har tatt opp det forslaget han refererte til.

André Oktay Dahl (H) [10:32:07]: Jeg skal være veldig kort.

Høyre er veldig enig i det foregående taler sa. Man har nesten lyst til å spørre om det ligger en hund begravet et eller annet sted, og at man ikke greier å finne den, rett og slett fordi jeg ikke greier å begripe hvorfor man ikke – nok en gang – kan være med på et forslag man tydeligvis mener har mye for seg. I likhet med i foregående sak, velger man ikke å gjøre det. Vi har riktignok et valg foran oss om syv måneder, men det hadde vært gledelig i saker hvor Stortinget faktisk er enig, at den form for enighet også kom til uttrykk når vi skal stemme. Så jeg vil anmode regjeringspartiene om å stemme for det forslaget som ligger, selv om man ikke gjorde det i den forrige saken.

Grunnen til at jeg egentlig tar ordet, er for at statsråden kan forberede seg litt ekstra til innlegget sitt når det gjelder hundeloven. Det har i lengre tid vært forutsatt at man skulle ha en skikkelig evaluering av hundeloven. For dem som var involvert i behandlingen av den da det sto på – for å si det slik – var det litt av et lurveleven. Grunnen til det er at det selvfølgelig er ekstremt mange mennesker som er genuint opptatt av dyr og av hunder – de vekker sterke følelser. Det er veldig store konflikter ute og går mellom de som har hund og de som ikke har det, allergikere osv. Jeg vil be statsråden i sitt innlegg – om hun finner tid til det – si når en slik evaluering av hundeloven vil bli fremlagt, for det er det veldig mange som venter på. Da kan man kanskje i den forbindelse finne de egnede virkemidlene, som saksordføreren var inne på, slik at dette forslaget som blir nedstemt i dag, kommer opp som en del av regjeringens forslag om relativt kort tid.

Statsråd Grete Faremo [10:34:15]: Jeg har stor forståelse for forslagsstillerens ønske om å skjerpe hundeeieres aktsomhet overfor førerhunder. Førerhunder i tjeneste gjør en helt spesiell innsats og trenger å få utføre jobben sin uten forstyrrelser. Det jeg stiller meg tvilende til, er effekten av et særskilt straffesanksjonert lovtiltak for å oppnå ønsket resultat.

Jeg er derfor enig med komiteens flertall, som mener økt fokus på kunnskap og informasjonsspredning rundt førerhunder i arbeid vil være mer hensiktsmessig. Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener informasjonsarbeid og bevisstgjøring får liten effekt dersom man ikke samtidig skjerper reglene om eiers plikt til å ha kontroll over sin hund.

Til det er å bemerke at det ikke dreier seg om lovtom-

me rom: Hundelovens generelle og spesielle aktsomhetskrav til hundeeiere gjelder også i relasjon til førerhunder i tjeneste. Alvorlige tilfeller hvor hund kommer i kontakt med person eller annen hund forsettlig eller uaktsomt er allerede i dag belagt med straff i hundeloven.

Dersom en skal ha effekt av innføring av en straffesanksjonert handlingsnorm, må en også vurdere politiets mulighet til å gripe inn og følge opp. Straffetrusselen vil i mindre grad virke forebyggende dersom den er vanskelig å håndheve, og det er også av den grunn riktig å vise tilbakeholdenhet mot å bruke slike lovtiltak.

Dette mener jeg gjør at dagens bestemmelser er tilstrekkelig dekkende for å sikre bruk av førerhunder i tjeneste, og anser dermed også å ha besvart representanten Oktay Dahls spørsmål om evaluering.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Jenny Klinge (Sp) [10:36:51]: Eg følte meg freista til å kommentere representanten Sandberg sitt innlegg, for der viser han til at eg – riktig nok – understrekar at dette er ei viktig sak. Og så seier han vidare at eg ikkje vil stemme for eit forslag som faktisk gjer noko med problemet. Det er der spørsmålet er: Kva er det som faktisk gjer noko med dette problemet?

Sandberg seier vidare at det ikkje handlar om aggressivitet, det handlar om at ein forstyrrar førarhundar, og så viser han til at ein òg kunne teke inn kattar i dette, for dei forstyrrar minst like mykje som hundar. Det er då han kjem inn på kjernen i denne saka, nettopp fordi ein ikkje kan lovregulere alt frå at ein katt spring over vegen, og at ein hund snusar på ein annan hund, til at ein person dultar borti ein annan. Det handlar om å sjå at det er ein balansegang mellom kva vi skal lovregulere og kva vi ikkje skal lovregulere, men at ein samtidig kan understreke at ei sak er viktig, og at eit problem er reelt.

Eg tala med ein blind mann seinast i går som sa at ein slik lov ikkje ville betydd noko for han i praksis. Så understreka han at det ikkje er med vond vilje at nokon aktlaust lèt ein hund t.d. snuse på hunden hans. Då er det grader av aktløyse som er viktig her. Når ein hund er aggressiv mot ein annan hund, og det fører til problem eller skade, er det allereie i dag straffesanksjonert.

Det får vere måte på kva vi skal lovregulere.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [10:38:32]

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Laila Marie Reiertsen og Vigdis Giltun om kompensasjon for tapt arbeidsinntekt for frivillige utkalt av myndighetene ved redningsaksjoner (Innst. 164 S (2012–2013), jf. Dokument 8:131 S (2011–2012))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presi-

denten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til medlem av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Anna Ljunggren (A) [10:39:31] (ordfører for saken): De frivillige organisasjonene utgjør en stor og viktig ressurs i samfunnet vårt. Det må være en klar forutsetning at rammene legges best mulig til rette for at disse kan delta i søk og redningsoperasjoner. Jeg er derfor glad for at regjeringen har styrket det statlige tilskuddet til de frivillige, tegner yrkesskadeforsikring og øker refusjonssatsene. De frivillige har vært og er viktige for oss. De kommer til å være det også i framtiden.

Det grunnleggende og bærende prinsippet for norsk redningstjeneste er samvirkeprinsippet. Prinsippet ligger til grunn for organisering av norsk redningstjeneste, der tjenesten er organisert som et samvirke mellom en rekke offentlige etater, private og frivillige organisasjoner. Samvirkeprinsippet uttrykker den dugnadsånden som redningstjenesten i Norge bygger på, hvor alle samfunnets ressurser som er egnet for innsats i en redningsaksjon, i prinsippet kan benyttes. Dette prinsippet skal vi komme nærmere tilbake til når Stortinget behandler stortingsmeldingen om samfunnssikkerhet senere i vår.

Vi er avhengig av at også næringslivet deltar i den store samfunnsdugnaden. Dette handler om samfunnsansvar og om deltakelse i egne lokalsamfunn. Det er av stor betydning at frivillige redningsmannskaper på forhånd vet om de kan få fri fra sitt arbeid for å delta i en eventuell redningsaksjon. Redningsaksjoner iverksettes når som helst på døgnet, og den viktige lokale beredskapen som de frivillige opprettholder, er ikke mulig uten velvillighet fra de frivillige redningsmannskapenes arbeidsgivere.

Vi må spørre oss om en sårn ordning som Fremskrittspartiet foreslår i dag, vil medføre at vi beveger oss bort fra den grunnleggende tanken som ligger til grunn for frivillig arbeid. Regjeringens styrking av de frivillige organisasjonene de senere årene er et klart signal fra det offentlige om verdien av det frivillige arbeidet.

Robert Eriksson (FrP) [10:41:35]: Jeg er veldig glad for at komiteen såpass entydig og klart signaliserer den brede støtten til frivilligheten og den betydningen den har. Jeg tror vi alle i hop er enige om at den har stor betydning.

Men så ser vi en endring som har skjedd de senere årene: Det er vanskeligere å få frivillige ut i redningsaksjoner, spesielt de som jobber i privat sektor. Vi kan gå tilbake og se på bl.a. ulike utredninger som har vært gjort siden 2006 og frem til i dag, som peker nettopp på utfordringen med å få brukt ressursene mest mulig optimalt og mest mulig effektivt.

Det har historisk sett i Norge, helt siden vår frigjøring

i 1905, vært sånn at når krisen har inntruffet, når noe har skjedd, så har vi stått sammen, brettet opp skjorteermene og gjort en dugnadsinnsats, alle som en. Men så ser vi nå de siste årene – ikke at dugnadsinnsatsen forsvinner, ikke at det blir færre som deltar – at det er vanskeligere å få ut styrker, vanskeligere for enkelte som jobber i privat næringsliv å ta på seg disse oppdragene, å gå ut og gjøre den frivillighetsinnsatsen de har meldt seg for. Det synes jeg er et ganske klart signal som man skal ta inn over seg. Under tegnede har hatt flere møter med bl.a. Røde Kors, som er en av de store organisasjonene som deltar i redningsaksjoner, som også påpeker dette utfordringsbildet med at det er vanskeligere å få ut folk, spesielt de som jobber i privat sektor i og med at man ikke har noen kompensasjonsordninger, mens man har det i stat og kommune – der kan man gå ut, og så beholder man lønnen sin.

Jeg synes det er en diskusjon som Stortinget skal ta inn over seg. Jeg håper også at justisministeren og regjeringen diskuterer det nøye. For én ting er å stå på denne talerstolen og si at det som gjøres i frivilligheten er vel og bra, og at vi alle sammen skal hegne om frivillig innsats, men hvis det ikke fører til at flere kommer ut og tar de store oppdragene ved eventuelle naturkatastrofer, store redningsaksjoner og leteaksjoner, så har vi på sikt et problem.

Da er i alle fall min intensjon, og en liten utfordring til regjeringen og justisministeren, når vi ber om at man ser på disse ordningene: Kunne man tenke seg å gå nærmere inn og se på – og da snakker jeg kun om store katastrofer, store redningsaksjoner – å innføre de samme prinsippene som man har bl.a. i Sivilforsvaret, der man i alle fall får en godtgjørelse for å delta?

Vi snakker ikke om, som saksordføreren var inne på, hvorvidt Fremskrittspartiets forslag rokker ved den grunnleggende tanke med hensyn til frivilligheten. Den grunnleggende tanke når det gjelder frivilligheten, skal være frivillighet. Man skal ikke ha betalt for å utøve sin frivillighet på generell basis, for da bryter man prinsippene med tanke på det som er hele frivillighetsspekteret. Men når vi snakker om beredskap, store nasjonale leteaksjoner, der man ikke har nok ressurser fra samfunnets side, der man er helt avhengig av den frivillige innsatsen for å få til gode og effektive aksjoner, er det i de tilfellene vi også ser problemene. Som også Røde Kors og flere peker på, er det jo i de situasjonene vi ønsker at man kunne finne en ordning som gjør at man lettere får ut alle sammen til å delta.

Jeg håper at justisministeren kan i alle fall se på om man kan innføre noen lignende ordninger som Sivilforsvaret har, og ta med seg med seg dette videre når man i løpet av våren skal behandle beredskapsmeldingen og få den store, overordnede debatten.

Derfor finner jeg det også naturlig at jeg fremmer det forslaget som Fremskrittspartiet har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Eriksson har tatt opp det forslaget han omtalte.

Anders B. Werp (H) [10:46:05]: Både forslagsstillerne og saksordføreren har på en veldig god måte redegjort

for de frivilliges viktige innsats og bidrag i redningsarbeidet landet rundt.

Det er utallige liv som er reddet og spart med den dugnaden som frivillige historisk og helt fram til våre dager har bidratt med når det gjelder å skape trygghet og redde folk fra alvorlige situasjoner. Det er en dugnadsånd det er viktig å ivareta, det er en dugnadsånd som det er viktig å bygge opp under, og forslagsstillerne reiser jo et høyst betimelig spørsmål: Er det noe vi fra storsamfunnets side kan bidra med for å styrke den dugnadsånden?

Høyre har på det grunnlaget stor forståelse og respekt for forslaget, samtidig som vi vet at det ligger en samlet behandling foran oss, i vår debatt om og behandling av stortingsmelding nr. 29 om samfunnssikkerhet. Vi vil komme tilbake til dette spørsmålet der med våre endelige konklusjoner. Det blir vår stemmeforklaring i denne sammenhengen omkring et veldig viktig og betimelig spørsmål og forslag.

Statsråd Grete Faremo [10:47:53]: Kjernen i regjeringens politiske prosjekt er å understøtte et samfunn med små forskjeller, der folk opplever deltakelse og tilhørighet i små og store fellesskap.

Den frivillige innsatsen har en helt sentral plass. Den er noe av limet som holder samfunnet vårt sammen. Derfor er det viktig for regjeringen å gi frivilligheten gode vilkår. Men dette er et ansvar som ikke bare hviler på myndighetene – det er også en del av næringslivets samfunnsansvar.

Verdien av den frivillige innsatsen for samfunnet ser vi godt i den norske redningstjenesten. Samvirke mellom det offentlige og de frivillige er det bærende prinsipp for redningstjenesten. Det innebærer at alle samfunnets ressurser som er egnet for innsats i en redningsaksjon, i prinsippet kan benyttes. Denne fellesdugnaden gjør at vi kan ha en god redningsberedskap i hele vårt langstrakte land.

De frivillige organisasjonene utgjør en stor og viktig ressurs. Det må være en klar forutsetning at rammene legges best mulig til rette for at de kan delta i søk- og redningsoperasjoner. 22. juli-kommisjonens rapport viser at innsatsen fra de frivillige var betydelig den dagen. Dette er et godt eksempel på den viktige bistanden som de frivillige i redningstjenesten gir ved ulike oppdrag. Ved å styrke det statlige tilskuddet for de frivillige de senere år, øke refusjonssatsene og tegne yrkesskadeforsikring, har vi gitt et klart signal om verdien av det frivillige arbeidet.

En viktig grunnforutsetning innen alle frivillige organisasjoner, er at arbeidet er nettopp det – frivillig. Denne forutsetningen bør vi ikke rokke ved. Men det bør ikke være slik at personer som bruker sin tid på frivillig redningsarbeid, trekkes i lønn når de gjør en innsats for å redde liv og helse.

Det er viktig at frivillige redningsmannskaper på forhånd vet om de kan få fri fra sitt arbeid for å delta i en eventuell redningsaksjon. Redningsaksjoner iverksettes når som helst på døgnet. Den viktige lokale beredskapen som de frivillige opprettholder, er ikke mulig uten velvilighet fra de frivillige redningsmannskapenes arbeidsgivere.

Det kan anses som en del av næringslivets samfunnsans-

svar at arbeidsgivere ser med velvillighet på frivillig deltakelse i søk- og redningsaksjoner. Det er også et uttrykk for den dugnadstanken som ligger til grunn for hvordan vi har organisert redningstjenesten i Norge.

Jeg har nylig sendt ut et brev til alle arbeidsgiverorganisasjonene der jeg oppfordrer arbeidsgivere til å stille seg imøtekommande overfor medarbeidere som er tilsluttet frivillige redningsorganisasjoner, og som blir kalt ut til deltakelse i en redningsaksjon.

Jeg holder åpent om vi må gå enda et steg videre, men jeg tror vi må erkjenne at vi vil måtte vurdere nøye et forslag om mulige ordninger for hvordan man eventuelt kan kompensere for tapt arbeidsinntekt for frivillige som deltar i frivillig redningsarbeid. Vi må stille spørsmål om en slik ordning vil medføre at vi beveger oss bort fra den tanken som ligger til grunn for frivillig arbeid. I tillegg vil det være behov for en nærmere gjennomgang av hvor omfattende behovet er, og hvilke økonomiske og administrative konsekvenser et slikt forslag kan få.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Sak nr. 4 [10:49:24]

Interpellasjon fra representanten André Oktay Dahl til justis- og beredskapsministeren:

«I magasinet «Aktuell sikkerhet» nr. 6 for 2012 beskrives to svært spennende samarbeidsprosjekter mellom det offentlige og den private sikkerhetsbransjen. I det ene eksempelet ligger det an til at man kan videreutvikle det interne rapporteringssystemet i Securitas til å kunne samkjøres med politiet. Dette vil kunne bidra til mer kunnskapsbasert jobbing i politiet og økt trygghet. Det andre eksemplet viser til at kommunale Valøya bo- og tjenestetilbud for rusmisbrukere har outsourcet vaktholdet til vektere og opplever en bedre hverdag for både ansatte og brukere. Etter 22. juli er det svært ønskelig å integrere den private sikkerhetsbransjen enda mer i samfunnets totale beredskapsplanlegging og arbeid.

Hvilke fremtidsvisjoner har statsråden for et utvidet samarbeid mellom det offentlige og den private sikkerhetsindustrien for å sikre økt trygghet, bedre bruk av ressurser og bedre beredskap?»

André Oktay Dahl (H) [10:52:40]: Innledningsvis har jeg lyst til å slå fast noen helt grunnleggende utgangspunkter, slik at vi diskuterer sikkerhetsbransjens rolle i samfunnet ut fra hva som er Høyres politikk, og hva sikkerhetsbransjen rent faktisk gjør og ikke gjør – eller skal gjøre. Basert på erfaring gjennom noen år i justiskomiteen hender det ofte at debatter om sikkerhetsbransjen baserer seg på enten oppkonstruerte bilder om hva f.eks. Høyre kunne tenke seg å bruke den til, eller innimellom også noe som til tider baserer seg på fordommer eller manglende kunnskap om selve bransjen.

Utgangspunkt nr. 1 for Høyre og meg er at samfunnets maktmonopol tilhører og skal tilhøre det offentliges kjerneoppgaver. Det skal føres en god kontroll med vek-

terbransjen. At dette hele tiden har vært viktig for Høyre, understrekes ved en lang rekke spørsmål, utfordringer og forslag fra høyre og Fremskrittspartiet om skjerpet kontroll med sikkerhetsbransjen som gjorde at regjeringen etter hvert kom oss i møte og foreslo en ny lov om vaktvirksomhet noen år etterpå. Situasjonen som førte frem til det, var muligheten for bransjen selv til å ta enda større ansvar for opplæring og sikkerhet – jeg sier bevisst «enda større», fordi det spleiselaget som var forutsatt ved innføring av den daværende loven, tverrpolitisk i lang tid ble nedprioritert, mens bransjen selv etablerte Sikker Vakt og Vektterskolen, mens offentlige myndigheter ikke fulgte opp.

Utgangspunkt nr. 2 er at Høyre ser at vaktbransjen er en viktig ressurs som gjør oppgaver som politiet ikke har vært interessert i, eller sjelden har gjort. Denne bransjen leverer sikkerhet hver eneste dag, og er man bekymret for at det blir for mange i bransjen, bør det å få en bedre politidekning definitivt gå fortere. All den tid sikkerhetsbransjen sysselsetter svært mange mennesker som ser, hører og utfører svært mye i samfunnet, må det være et mål å få til et best mulig samarbeid mellom det offentlige og det private, politiet og vaktbransjen.

Stortinget samlet seg som sagt i forrige periode til en ny lov som skulle regulere bransjen bedre, etter at bransjen selv og opposisjonen hadde bedt om det i lengre tid. Ønsket var et bedre samarbeid med offentlige myndigheter. Men det gjenstår en del på dette feltet, og det er for så vidt NHO Service sitt høringssvar til 22. juli-kommisjonen talende for. Da Norge ble rammet av terror, hadde også sikkerhetsbransjen en sentral rolle, noe som ikke har kommet spesielt godt frem. 300 vektere fra NHO Service sine medlemsbedrifter hadde en aktiv rolle i å bistå politiet og det offentlige hjelpeapparatet: livreddende førstehjelp, evakuering, sikring, tilpasning av bemanning på sentrale institusjoner som f.eks. NRK eller olje- og gassinstallasjoner, håndtering av omkomne ved Rettsmedisinsk institutt, sikring av videobilder av gjerningsmannen – for å nevne noe. Høyre deler bransjens ønske om å få klarlagt hva som forventes av sikkerhetsbransjen i beredskapsarbeidet og i krisesituasjoner – ikke fordi de skal overta politioppgaver, men ved at man rett og slett vet om og bruker de menneskene som er der, bevisst, basert på trening, øvelse og forhåndstenking.

22. juli 2011 ble vekterne brukt. De er der i hverdagslivet når større eller mindre hendelser kan skje. Da må myndighetene ha en formening om hva bransjen kan brukes til, og formidle dette slik at resultatet for samfunnet blir best mulig.

22. juli ble vekterne kastet ut i en ekstrem situasjon. De reddet og gjorde det beste for skadde, uten å være forberedt eller å ha trent på det. De hadde den holdningen at de ville hjelpe og bidra til å redde liv. Det bør forplikte offentlige myndigheter fremover at denne bransjen ikke behandles ad hoc, men blir en naturlig og integrert del av samfunnets totale beredskapsplanlegging.

Fafo utformet en rapport i 2012 som var klar på dette. Det er et paradoks at det ikke forelå noen kommunale eller nasjonale beredskapsplaner som vekterselskapene var en

del av, når vi vet at vekterne er vakter også i det offentlige rom og i offentlige bygg. Uten vekterne hadde ikke alle oppgavene 22. juli eller etterpå blitt løst slik de ble.

Vekterne burde bli sett når det planlegges. De har overvåkingskameraer. De er til stede hele døgnet og kan varsle politiet. Tilstedeværelsen deres har blitt enda viktigere nå som politiet har fått færre og større stasjoner. Nærpolitiet er under press. Som en tillitsvalgt sier:

«Vekterne burde bli innlemmet i en slik plan. Vi blir brukt allikevel av politiet. Det ville gjort det lettere å ha klare roller, og å være forberedt på større hendelser.»

På spørsmålet om hva de trenger fra politiet om de skal være en del av en slik beredskapsplan, svarer den tillitsvalgte:

«Rolleavklaring og forberedelser til situasjonen. Vi er for dårlig forberedt til å hoppe inn i en slik situasjon. Vi trenger verneutstyr og førstehjelpsutstyr. Det er vanskelig for oss å vite hva politiet vil bruke oss til.»

Et hovedverneombud sier:

«Det er viktig å sette fokus på samarbeid med politi, ambulanse og brannvesen. Vi er først på stedet, sikker og gjør skadearbeid. Det er viktig å vite hva vi skal gjøre i en slikt situasjon. Vi burde være en del av beredskapsplaner som politiet har. Vi er en forlenget arm av politiet. Vi bistår både politi, ambulanse og brannvesen. En god plan er viktig. Jeg ønsker en plan som sier hva vi skal gjøre i en slik situasjon. For eksempel sikre ytre skadested. Da er det greit å vite det. Det er greit at vi ikke er inne i skadestedet. Men, uansett går vi inn og gir førstehjelp, og tar skadestedsledelse. Vi trekker oss ut når politi og helsepersonell kommer.»

Her er vedkommende inne på kjernen i hvorfor Høyre både i 22. juli-komiteen og her i dag tar opp dette spørsmålet, for det er behov for et styrket samarbeid mellom det offentlige og det som kan betegnes som Norges største private beredskapssetat.

Systemet Puls, som jeg viser til, er et spennende prosjekt. Dette er ikke lenger et internt Securitas-opplegg, men er nå løftet inn som et NHO Service-prosjekt. Det skal ikke samkjøres med politiets systemer, men leve separat og tilføre politiet sanntidsinformasjon fra sikkerhetsbransjen, natteravner og tilsvarende i et eget rapporteringsverktøy som politiet kan bruke til hjelp i forbindelse med prioritering av egne ressurser og til analyse i ettertid, for best mulig fremtidig planlegging og bruk av egne ressurser. Det har allerede kommet så langt i teststadiet at det bør kunne være fullt ut operativt i løpet av første kvartal 2013. Systemet har også potensial når det gjelder andre kriminalitetsforebyggende tiltak, og når det gjelder kartlegging. Jeg håper og tror at statsråden ser dette potensialet, som nok en gang er initiert av ildsjeler i bransjen selv. Når jeg sier «nok en gang», er det for å understreke ønsket om at det vil inspirere statsråden til videre å ta inn over seg at det offentlige – etter de rundene vi hadde i Stortinget for noen år siden – fortsatt ikke tar hele sin del. Det oppleves fortsatt som at nesten alle politidistriktene tolker og praktiserer lov om vaktvirksomhet forskjellig. Det er også avsatt for få ressurser til å følge opp vakterbransjen. Stortinget forutsatte i sin tid fem de-

dikerte stillinger til det, men dette er fortsatt ikke tilfellet.

Avslutningsvis vil jeg nevne at opplæringsprogram for vektere nå er på høring. Der foreslås det av enkelte at ordensvaktene skal ha mindre utdanning enn vektere. Det er det grunn til å diskutere, for formålsparagrafen i lov om vaktvirksomhet sier «ivareta rettssikkerheten for dem som kommer i kontakt med vektere» – eller ordensvakten.

De av oss som fortsatt går på byen, vet at det kanskje er der – for å si det sånn – de fleste mennesker møter en ordensvakt, og da ofte i en konfliktsituasjon. Spørsmålet er da om de bør ha samme utdanning som vektere av rene faglige grunner, eller om dette ønsket fra f.eks. NHO er initiert av andre hensyn og kan være til skade for mindre bedrifter.

Jeg håper statsråden vil komme inn på noen vurderinger om denne fremdriften i Stortinget – all den tid et utvidet samarbeid med bransjen forutsetter enda bedre kontroll med den enn man har i dag – der man eventuelt får vite om ting som kan være sensitive.

Så spørsmålet er: Hvilke fremtidsvisjoner har statsråden for et utvidet samarbeid mellom det offentlige og den private sikkerhetsindustrien for å sikre økt trygghet, bedre bruk av ressurser og bedre beredskap?

Statsråd Grete Faremo [11:02:08]: Jeg vil innlede med å vise til at det lenge har vært erkjent at den private sikkerhetsbransjens tjenester representerer et betydningsfullt supplement til politiets kriminalitetsforebyggende og kriminalitetsbekjempende ansvar og oppgaver. Siden interpellanten var opptatt av også historieskrivningen, kan jeg forsikre om at dette var spørsmål jeg jobbet med allerede tidlig på 1990-tallet. Det er viktige oppgaver.

Vaktselskapene tilbyr bl.a. vakthold i sentre, verditransport, ledsagertjeneste, risikoanalyser, sikkerhet på flyplasser, havner og også svinneforebyggende tjenester. Oppstillingen kunne vært lengre. Sikkerhetsbransjen tilbyr også en beredskap som kan være viktig i en krisesituasjon, og mange oppgaver som utføres av vektere, skiller seg i det ytre lite fra politiets. Det gir både utfordringer og muligheter.

Politiet kan ikke alene demme opp mot all kriminalitet i samfunnet og verken kan eller bør i alminnelighet ha ansvar for å yte regelmessig vakthold over person eller eiendom. Politiets omverdensanalyse, som ble publisert i oktober i fjor, viser også til at det globalt er sterk vekst i tjenestetilbudet og antallet som arbeider i private sikkerhetsselskap, og til at politiet vil måtte samhandle med private sikkerhetsaktører for å møte publikums etterspørsel etter mer trygghet.

Det er samtidig – og jeg er glad for at interpellanten også understreker det – politiet som er samfunnets sivile maktapparat. Det er det enighet om i Norge. Politimonopolet innebærer bl.a. at politiet har hovedansvaret for å opprettholde alminnelig ro og orden, og setter noen skranke for hvilke oppgaver som kan tillegges private vaktselskap. Disse skrankene handler særlig om bruk av makt og våpen og om tilgang til informasjon. Jeg er opptatt av at både politiet og den private sikkerhetsbransjen er seg be-

visst kompleksiteten i samspillet mellom politiets ansvar og vaktelskapenes rolle.

Politistyrken er med sin høyskoleutdanning godt rustet til å ivareta ansvaret for borgernes trygghet, enten alene eller sammen med andre myndigheter, men må utnytte effektiviseringsgevinstene som ligger i den anerkjente tilstedeværelsen av en kompetent og godt kontrollert sikkerhetsbransje som bidrar til å sikre eiendom og interesser.

Vaktelskapene gjør en viktig jobb. Mange samarbeider godt med politiet. Mitt ønske er at dette samarbeidet skal fortsette å utvikle seg positivt. Etter min oppfatning er den beste forutsetning for det at ansvars- og rollefordelingen mellom politiet og den private sikkerhetsbransjen er tydelig og ikke utfordres. Jeg mener artiklene i bladet Aktuell Sikkerhet, som trekkes fram av representanten Oktay Dahl i interpellasjonen, er gode eksempler på nettopp dette.

Det er all grunn til å applaudere utviklingen av systemer som gir politiet tilgang til kunnskap fra vaktelskapene gjennom slik rapportering som beskrives i Aktuell Sikkerhet. Det er heller ingenting til hinder for at kommuner inngår slike avtaler med private vaktelskaper – som referert vedrørende Valøya bo- og tjenestetilbud. Tvert imot er det en klar intensjon med dagens regelverk at det etableres tydelige skiller mellom reelle vaktoppgaver og andre tjenester, og at kommuner og andre enten selv oppretter godkjente vaktenheter eller leier tjenestene fra den private sikkerhetsbransjen. Økt kompetanse i vaktrollene vil bidra til å gjøre hverdagen lettere også for politiet. Det er også derfor det nedlegges mye arbeid i å få utarbeidet et nytt sentralt opplæringsprogram for vektere og ordensvakter etter revisjonen av vaktvirksomhetsloven.

Interpellanten viser til at det etter 22. juli også er svært ønskelig å integrere den private sikkerhetsbransjen enda mer i samfunnets totale beredskapsplanlegging og arbeid. I HRS-samarbeidet er alt frivillig og private aktører godt integrert. Det er nedfelt i gjeldende instruks at redningstjenesten skal utføres gjennom samvirke mellom offentlige, frivillige og private institusjoner. I praksis fungerer dette svært bra. Private aktører benyttes ofte av Hovedredningssentralen – HRS, og HRS har til enhver tid oversikt over aktuelle private ressurser. For eksempel kan det gjelde bruk av sivile helikoptre, det kan gjelde fartøyer i forbindelse med sjøredning og annet.

Når store ulykker, naturkatastrofer og terroranslag truer sentrale samfunnsinstitusjoner og vår felles sikkerhet, er det avgjørende at de håndteres effektivt, basert på klare strukturer, avklarte ansvarsforhold og tydelige kommandolinjer mellom beredskapsaktørene. Et godt samvirke med andre etater, kommuneledelse, lokalt næringsliv, frivillige organisasjoner og publikum er avgjørende for å lykkes. Jeg viser også i denne forbindelse til skriftvekslingen mellom representanten Oktay Dahl og min forgjenger i et skriftlig spørsmål, nr. 147 fra 2011.

Etter terroraksjonen 22. juli 2011 er bevisstheten rundt objektsikring skjerpet. Sikring av viktige objekter som bygninger, anlegg, installasjoner og områder mot sikkerhetstrusler handler både om objekteiers ansvar for egenbeskyttelse med forebyggende, defensive sikkerhetstiltak og

om objektsikring med styrker fra politiet og Forsvaret om situasjonen skulle tilsi det.

Vaktelskapenes kompetanse, nettopp på objektsikring og klargjøring av objektsikringskravene, vil også kunne bidra til å tydeliggjøre en rolle i objekteiers ansvar for egensikring. Man kan derfor på mange måter si at den private sikkerhetsindustrien ved sin kompetanse og tilstedeværelse er en etablert del av samfunnets totale beredskapsplanlegging og innsats, også selv om dette ikke uttrykkes ved formaliserte strukturer mellom politiet og sikkerhetsbransjen.

Da har jeg ikke – så langt – berørt det brede samarbeidet om utvikling av gode teknologiske løsninger, som også er av felles interesse og betydning. Her ligger det selvsagt et stort potensial, også økonomisk, for bransjen, hvor samarbeidet gir bedre trygghetsløsninger for borgerne. Dette er i tillegg meget viktig.

André Oktay Dahl (H) [11:09:15]: Jeg kan ikke konkurrere i å skrive historie når det gjelder antall år jeg har møtt i denne sal, men jeg vil benytte anledningen til å ønske nåværende statsråd velkommen tilbake, for de tonene vi hørte her, var et stykke unna dem vi hørte under forgjengeren. Jeg synes det er en langt mer positiv grunntone til å involvere den private sikkerhetsbransjen og se at den har mye for seg, og til at man bør ha et utvidet samarbeid. Så jeg er veldig glad for at statsråden signaliserer at hun er åpen for det, og jeg håper det også er en annen holdning fra regjeringen til å involvere de private enn det vi har opplevd de seks foregående årene.

Det jeg imidlertid håper, er at denne grunnholdningen også sprer seg enda mer videre til underliggende etater og direktorater. Så jeg har et par spørsmål jeg håper å få svar på. Den Fafo-rapporten som jeg viste til, understreket jo at samarbeidet ikke er godt nok. Vekterne trenger å øve sammen med politiet, vite hva de skal gjøre, for de er altså ikke klar nok over den rollefordelingen som det tydeligvis forventes at de skulle ha hatt. De vet selvfølgelig at de ikke skal utøve maktbruk overfor private borgere, men når de er først på et skadested, og det skjer et terrorangrep, må det jo være en idé, på samme måte som for politiet, at de har øvd på situasjonen på forhånd, sånn at de kan være en best mulig ressurs for politiet, som da skal lede aksjonen, og vite hva politiet forventer av dem.

Spørsmål 1 er om statsråden overfor POD vil presisere behovet for et utvidet og forsterket samarbeid for å bidra til å fjerne nettopp den tvilen som tas opp i denne Fafo-rapporten?

Spørsmål 2: Vi er alle enige om at det skal være en god kontroll med vekterbransjen. Det kom også til etter at Høyre, sammen med Fremskrittspartiet, i forrige periode i lengre tid presset på det. Men fortsatt er det altså sånn at politidistriktene har ulikt kontrollregime knyttet til vaktelskapene. Det innebærer jo at den mer useriøse delen av bransjen kan shoppe der hvor kontrollen er dårligst. Det var tilfellet da vi begynte å diskutere det i forrige periode, og det er altså til dels tilfellet nå. Så hvordan har statsråden tenkt å øke kontrollen og sørge for at det blir en ensartet kontroll i alle landets politidistrikter?

Siste spørsmål er: Når kan Stortinget forvente å få en sak eller informasjon om man har greid å etablere et system som gir en totaloversikt over hva man har av tilgjengelige beredskapsressurser? Det var lenge en tanke om dette systemet NARRE. Det er lagt på is, så vidt jeg har fått med meg. Men er det konkrete planer og fremdrift når det gjelder å få dette systemet eller lignende systemer på plass for å få en bedre beredskap?

Statsråd Grete Færevang [11:12:33]: Det er alltid hyggelig å få godord om den innsatsen som gjøres for å bedre beredskapen og gi økt trygghet, og ikke minst også anerkjennelse for samarbeidet med sikkerhetsindustrien. Det er et faktum at det brukes store beløp på samarbeidet med den industrien om gode sikkerhetsløsninger, så derfor kjenner jeg meg ikke igjen i beskrivelsen av den holdningen som interpellanten påstår at råder i regjering eller departement – eller hos min forgjenger. Nettopp når man bruker så store ressurser, er det selvsagt viktig at dette samarbeidet er godt, og at man bidrar til så gode løsninger som mulig for samfunnet. Da snakker jeg spesielt om utbygging av gode sikkerhetsløsninger gjennom bruk av teknologi.

Også når det gjelder redningstjenesten, er jeg stolt over å kunne si at vi har kanskje en av verdens beste redningstjenester, nettopp fordi vi har fått til dette viktige samvirket med ikke bare de frivillige organisasjonene, men også private aktører, og vi ser eksempler hver dag på hvordan et øvet samvirke fungerer godt.

Jeg skal likevel ikke påstå at alt er i den skjønneste orden. Vi jobber derfor med sikte på å bedre løsningene på alle forvaltningsnivåer og således legge et godt grunnlag for en best mulig beredskap. Dette kommer jeg tilbake til i melding til Stortinget som en oppfølging av 22. juli-kommisjonens rapport og vil også berøre det spørsmålet som interpellanten refererte til, knyttet til et tidligere system, NARRE, som var brukt for å registrere redningsressurser som var tilgjengelige i et av våre fylker.

Jeg legger med stor interesse merke til at interpellanten spurte om jeg ville stille et nytt krav til Politidirektoratet. Akkurat i dag har jeg lagt fram tildelingsbrevet til Politidirektoratet, hvor jeg har redusert antall krav, men vært tydelig likevel på hvilke krav og mål som er stilt med tanke på også å få opp gode resultater. Fokusering på en bedre beredskap, om nødvendig også i samarbeid med vaktbransjen, kan være et slikt tema.

Jan Böhler (A) [11:15:53]: Jeg synes det var veldig nyttig at interpellanten avklarte noen grunnleggende prinsipper i starten av debatten når det gjelder det at ansvaret for grunnleggende beredskap, maktmonopol osv. er statens og ikke kan «outsources». Da kan vi lettere komme rett på debatten om hva de aktørene som interpellanten omtaler, kan bidra med.

Jeg synes det er veldig mye som gjelder trygghetsskapende nærvær – som også gjelder tilstedeværelse og hverdagsberedskap – som vekterselskaper bidrar med i dag og kan bidra med framover. Jeg må si at jeg i Oslo på nært hold ser hvordan vekterselskaper har stilt opp folk som natteravnere, og vært med og gått sammen med frivillige

natteravnere – gjort en veldig nyttig innsats der. Vi har sett at man i bystyret i Oslo har blitt enig om å leie inn vektere som Oslo-vakter ved Akerselva. Det har vært en del diskusjon fram og tilbake om det, men min oppsummering av det er at når man ikke har vært i stand til å skaffe nok politifolk til å gi et trygghetsskapende nærvær, har det vært et bidrag som har skapt økt trygghet for befolkningen i det området. På samme måte gjelder det vektere som har et nærvær på Oslo S. Og det er vektere som har utviklet et samarbeid med kommunen rundt det å skape trygghet i taxikøer og bussholdeplasskøer utover nettene, i helgene osv., utvikle skoloring og bedre dørvakthold rundt på utestedene.

Så det er både helt greit og veldig nyttig at dette samarbeidet med vektertjenestene om trygghetsskapende nærvær, hverdagsberedskap osv. foregår og utvikles. Det er jo også veldig avhengig av konkrete tankeganger lokalt. Jeg synes det er viktig at det ikke skal være noen sånne firkanter profesjonstankeganger som hindrer den typen samspill, når det ikke er nok nærpolitressurser til å ta seg av alle deler av de oppgavene. Det tror jeg er urealistisk å tenke seg også i framtiden. Selv om Stortinget er enig om å bygge opp nærpolitressursene – som vi skal gjøre hvert år framover med de 720 studentene fra Politihøgskolen – vil det hele tiden være viktig å ha andre bidrag der det kan være greit og fornuftig. I det inngår det også å bruke andre offentlige etater bedre og mer på tvers. I Oslo mener vi vel f.eks. at de som før het parkeringsvakter, også bør bidra mer til den typen nærvær som det vi har kalt Oslo-vakter, gjør.

Til det som går utover hverdagsberedskapen, hverdagstryggheten, som jeg har snakket om nå – og jeg mener at det er mye konkret samarbeid i gang rundt i kommunene, og bør være mer, og at det har fungert godt: Når det gjelder beredskapen, den større beredskapen, ressursene som ikke fant hverandre, som vi snakket om etter 22. juli og Gjörvik-kommisjonens rapport, er det veldig mange ting som må forbedres for at ressursene skal finne hverandre. Det gjelder jo det vi har snakket om; Heimevernet, Sivilforsvaret, politireserven, om hvordan manglende koordinering og bruk av de ressursene viste seg 22. juli. Vi har forbedret bistandsinstruksen, forsvar og politi for å jobbe bedre med det, og statsråden har klarlagt hvordan de frivillige organisasjonenes rolle med hensyn til beredskap er ganske godt innøvd og avklart.

For at alle ressurser skal finne hverandre, synes jeg et viktig spørsmål i den store beredskapen er hvordan vekterselskaper kan komme inn. Det foregår nå en stor gjennomgang av objektsikring lokalt landet rundt med frist innen utgangen av 2013, da ansvaret når det gjelder objektsikring i henhold til sikkerhetsloven skal avklares. Når det skal konkretiseres landet rundt – lokalt – vil det være naturlig bl.a. å se på hvilke aktører man har i sin kommune som kan ta ansvar i en akutt situasjon når det gjelder objektsikring. Da må man tenke utover de helt sentrale byggene og anleggene som statens egne ressurser må ta ansvar for.

I den diskusjonen interpellanten trekker opp, synes jeg det er viktig å komme videre i konkretiseringen av hvor man kan bidra. Ett av de feltene gjelder objektsikring.

Per Sandberg (FrP) [11:21:11]: Først all ros til interpellanten for igjen å sette denne problemstillingen på dagsordenen. Som også interpellanten var inne på, har i hvert fall Fremskrittspartiet og Høyre prøvd å fokusere på og sette dette på dagsordenene en rekke ganger tidligere.

Jeg vil også rose statsråden, for jeg føler, i likhet med representanten Oktay Dahl, at vi får mye mer positiv tilbakemelding nå enn vi har gjort tidligere. Som statsråden selv sier, dette blir faktisk kanskje den første testen på hvorvidt det som blir sagt her, også blir realitet når vi får beredskapsmeldingen til behandling – hvorvidt man i hvert fall der har inkludert privat sikkerhetsbransje i mye større grad enn det man har gjort tidligere. Når man peker på dette med forutinntatte holdninger til privat sikkerhetsbransje, er det i ferd med å bli mye bedre. Det vises fra interpellantens side til to eksempler. Jeg var selv så heldig at jeg fikk hospitere en hel dag og fikk virkelig øynene opp for hvilket bidrag privat sikkerhetsbransje kan ha på andre felt enn det man forbinder med vektere – i ordets rette forstand – det at man faktisk bidrar med privat sikkerhetsbransje, sånn at også helsepersonell i stor grad får utnytte sin kapasitet og kompetanse på en mye, mye bedre måte.

Jeg føler fortsatt at man indirekte er litt forutinntatt overfor private sikkerhetsselskap. Jeg mener at rapporten fra 22. juli-kommisjonen nærmest er en bekreftelse på det. Interpellanten tok opp en hel rekke ting fra høringsutkastet som påpeker og viser til hvor stor innsats privat sikkerhetsbransje faktisk hadde 22. juli. Det er nærmest ikke overhodet påpekt i rapporten fra 22. juli-kommisjonen. Det burde absolutt vært på plass, for jeg tror at vi her også kunne ha dratt ut en hel masse læringspunkter når det gjelder koordinering og innsatsstyrker på forskjellige måter gjennom et samarbeid mellom politi, andre offentlige instanser og privat sikkerhetsbransje. Når man ser at privat sikkerhetsbransje også var de som passet på politihuset etter 22. juli, og som passet på regjeringskvartalet etterpå – og det var en rekke andre oppgaver som privat sikkerhetsbransje tok seg av etter 22. juli – er det nærmest logisk at man skulle dra inn disse i mye større grad.

Jeg må få lov til å si at da jeg hospiterte hos privat sikkerhetsbransje i Trondheim, skjedde det faktisk et gullsmedran i Trondheim denne dagen. Det er klart at politiet dro utrolig god nytte av at privat sikkerhetsbransje var først på stedet og fikk tatt signalement, bilnummer osv. Det er noe av poenget her, for privat sikkerhetsbransje er på alle måter til stede. Her er det utrolig mange øyne, hender og føtter som observerer – i motsetning, dessverre, til politiet, som i større og større grad er fraværende. Dette er blitt viktigere og viktigere. Men da er det også viktig fra min og Fremskrittspartiets side at vi ikke rører ved balansen. Det er fortsatt politiet som skal ha monopol på politimyndigheten. Dette er en balanse, det skjønner alle.

Privat sikkerhetsbransje også er veldig obs på det, for de har ikke på noen slags måte ønske om å få begrenset politimyndighet eller noe lignende. Det er derfor de også etterspør hvor viktig det er at de blir med på denne typen beredskapsplaner, sånn at man i mye større grad er klar over hvilke roller man faktisk har.

Det handler da om responstid. Når representanten Bøhler nevner Akerselva; jeg liker ikke den situasjonen som har skjedd der, for den skjedde med bakgrunn i at det ikke var nok politi, og da må vi sette inn vektere. Den situasjonen må vi ikke komme i. Dette handler om en helt annen side.

Jeg tror også at privat sikkerhetsbransje i stor grad har noe å lære oss når det handler om kommunikasjon. Se bare på Securitas' vaktentral her i Oslo – 170 000 husstander som har kortere responstid, som alarmerer de forskjellige sentralene rundt omkring – vaktavdelingene rundt omkring i det ganske land – er veldig raske og har god responstid. Det som også er interessant når det gjelder dette, er at hvis denne vaktentralen i Oslo f.eks. skulle falle ut, slår andre vaktentraler i Europa inn og backer opp det samme systemet. Jeg håper og tror at når beredskapsmeldingen kommer til Stortinget, er privat sikkerhetsbransje betydelig omtalt.

Anders B. Werp (H) [11:26:33]: Takk også fra min side til interpellanten for å ta opp et viktig og betimelig spørsmål i kampen for å begrense kriminalitet og øke tryggheten.

På samme måte som i foregående sak dreier denne interpellasjonen seg om tryggheten i samfunnet – det brede perspektivet hvor det ikke er et statlig monopol å ivareta tryggheten og sikkerheten, men med utgangspunkt i at det er et fellesskap som står bak dette, det er en dugnad, men hvor det ligger fast at monopolen er knyttet til maktutøvelsen. Den er det kun staten som har.

Det er mange ideelle, kommersielle og frivillige som tar et samfunnsansvar i kampen mot kriminalitet. Med den samfunnsutviklingen vi ser, og den kriminalitetsutviklingen vi har, er det viktig at vi legger til grunn og legger til rette for et bredt samarbeid om felles interesser – om mer trygghet og mer sikkerhet.

La meg ta et eksempel. Det er et nettsted som heter ettersøkt.no. Det er et Internett-register over stjålne verdigjenstander. Det er opprettet og driftet på rent ideell basis av privatpersoner. Det er et supplement til politiets arbeid i å bekjempe vinningskriminalitet. Dette er et eksempel på bruk av moderne og ny teknologi som gjør informasjon om vinningskriminalitet allment tilgjengelig for dem som måtte være berørt og interessert. Man kan gjennom dette nettstedet vise til at det har en betydelig forebyggende effekt på å bekjempe vinningskriminalitet, og jeg vil også tro at politiet har hatt nytte av samarbeidet med aktørene bak dette nettstedet, i å oppklare kriminalitet.

Høyres justisfraksjon har hatt tett kontakt med aktørene bak dette nettstedet, og det har vært mye frustrasjon som har vært signalisert derfra i form av den motbøren de til tider har møtt fra Justisdepartementet når det gjelder samspillet og informasjonsutvekslingen med politiet. Det er i hvert fall vårt håp at det samspillet kan bli stadig bedre, for her er vi tilbake til kjernen i interpellasjonen; nettopp å legge til rette for et mest mulig effektivt og godt samarbeid for å bekjempe kriminalitet.

Vi har felles mål, men vi har ulike roller. Det må avklares i denne debatten, og rollene og forskjellene der er først

7. feb. – 1) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 126/2012 av 13. juli 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen 2154 av forordning (EF) nr. 764/2008 om prosedyrer for varer fra EØS, forordning (EF) nr. 765/2008 om akkreditering og 2013 markedstilsyn og beslutning nr. 768/2008/EF om felles rammeverk (varepakken) 2) Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven)

og fremst knyttet til det som både interpellanten og flere har vært inne på, og som vi alle er enige om, at når det gjelder maktutøvelse, er det et statlig monopol, men vi har så mange felles mål i å begrense kriminaliteten at her må vi legge til rette for enda bedre samspillsarenaer enn det vi ser i dag.

André Oktay Dahl (H) [11:30:17]: Jeg har lyst til å takke for en god debatt. Det er en av de bedre vi har hatt om den private sikkerhetsbransjen, og det understreker det som jeg tror statsråden med litt velvilje kan sies å være, sympatisk overfor sin forgjenger og gjør det for å være hyggelig. Det er flott at man gjør det overfor partikamerater, men dette var noe helt annet enn en del av de debattene vi hadde om den private sikkerhetsbransjen i forrige periode. Det er bra, fordi det varsler en mer positiv holdning, et politisk linjeskifte, fra spesielt Arbeiderpartiets side, som jeg da regner med også er hele regjeringens politikk. Det er selvfølgelig Høyre – og jeg vil regne med også Fremskrittspartiet – glad for.

Det foregår et samarbeid i dag. Hovedpoenget med å ta denne interpellasjonen og påpeke noen av de utfordringene vi fortsatt har, er at det gjenstår noe fordi det foregår til dels ad hoc. Det har jeg sett, avhengig av hvilket politidistrikt man er i. Noen steder har man et svært godt samarbeid med politiet, andre steder ikke like godt.

Jeg har også hospitert hos vekterbransjen. Jeg holdt på å si: Ta på deg uniform, da blir man plutselig veldig populær. Det var ganske interessant å se hvordan befolkningen kom bort til deg og oppfattet deg nærmest som en myndighetsperson og spurte om veien og alt mulig. For vekterne gjør også en god del ting som politiet nå ikke gjør, eller har ressurser til. Så den advarselen mot å skryte opp et helt nødvendig krisetiltak langs Akerselva, er jeg helt enig med Sandberg i, det bør vi ikke gjøre. Det var et krisetiltak fordi man ikke har nok politi.

Så hadde jeg to spørsmål som jeg håper fortsatt å få svar på. Det er ikke et nytt detaljkrav at politidistriktene skal ha kontroll med vekterbransjen, men det må være mulig å si noe om hvordan man vil bidra til at politidistriktene har en effektiv kontroll – ikke bare noen av dem, men alle politidistriktene.

Så når det gjelder Fafo-rapporten, som jeg har vist til flere ganger: Det gjør i hvert fall inntrykk på meg når jeg leser hvordan svært mange vektere opplevde 22. juli. Når de beskriver den usikkerheten de hadde om hva de skulle gjøre, hva politiet forventet av dem osv., er det helt tydelig at det er behov for å forsterke det bedre samarbeidet som har foregått, tydeligvis, under denne statsråden. Det er ikke kritikk, men bare en oppmuntring til å fortsette det arbeidet man tydeligvis er i gang med.

Det at det har kommet færre detaljerte krav til politiet, er en utvikling som Høyre støtter, bare det ikke utvikler seg til det motsatte, med en form for kontrolltyranni. Vi skal gå nøye inn i tildelingsbrevet for å se nærmere etter. Og ikke minst er det viktig at politiet får færre oppgaver, sånn at vi får flere politifolk som får færre oppgaver, som de kan gjøre godt. Det er en god start – tror vi – når statsråden i

dag har gått ut med tildelingsbrevet som en varsling om en ny kurs.

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Grete Faremo [11:33:35]: Jeg vil også takke for debatten. Grunnen til at jeg trekker fram diskusjonen om hvor mange mål man skal stille overfor Politidirektoratet før man blir utydelig, er at jeg opplever at vi har hatt et felles mål om å stille tydelige mål og krav til politiet for så å ettergå at de leverer som lovet. Når vi da fra regjeringens side bokstavelig talt spiller ballen i mål, må vi vokte oss for ikke i ren frustrasjon å ta personen. Når jeg hørte uttrykk også knyttet til min forgjenger, vil jeg ta avstand fra det synet som synes å ta utgangspunkt i at vi har svært ulik tilnærming til det spørsmålet vi diskuterer i dag.

Jeg kan illustrere som svar på et av de spørsmålene interpellanten stilte, hvordan kravet til Politidirektoratet om å levere økt trygghet, bedre beredskap, da vil se ut. Politiet er samfunnets sivile maktapparat med et tydelig samfunnsoppdrag, og det vil være Politidirektoratet som vurderer om vakselskapene skal inviteres til et tettere samarbeid, og hvordan det skal se ut. Det vil selvsagt måtte være Politidirektoratet som sikrer også kontroll med vakselskapene, om de velger en slik strategi for gjennomføring av sin oppgave. Kontrollen kan ikke løses lempeligere i ulike deler av landet. Her må det være en enhetlig tilnærming.

Jeg er glad for påpekningen av behovet for samspillsarenaer, for alle er tjent med at samarbeidet også med private vakselskaper eller sikkerhetsindustrien har slike gode samspillsarenaer, og at de legger til rette for at samarbeidet kan fungere smidig, men selvsagt innenfor de lover og rammer som gjelder, både med tanke på maktbruk og ikke minst også personvernet.

Jeg ønsker – og regjeringen vil komme tilbake til dette – et sterkere nærpolti, og vi vektlegger både økt bemanning og bedre verktøy til operative formål. Og med bedre og mer moderne kommunikasjonsløsninger vil også politiet kunne ikke bare løse sin oppgave bedre, men også gjøre det i et bedre samarbeid med f.eks. vakselskapene.

Presidenten: Da er sak nr. 4 ferdigbehandlet.

Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 5 og 6 behandles under ett. – Det anses vedtatt.

Sak nr. 5 [11:36:57]

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 126/2012 av 13. juli 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 764/2008 om prosedyrer for varer fra EØS, forordning (EF) nr. 765/2008 om akkreditering og markedstilsyn og beslutning nr. 768/2008/EF om felles rammeverk (varepakken) (Innst. 190 S (2012–2013), jf. Prop. 15 S (2012–2013))

7. feb. – 1) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 126/2012 av 13. juli 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen 2013 av forordning (EF) nr. 764/2008 om prosedyrer for varer fra EØS, forordning (EF) nr. 765/2008 om akkreditering og 2155 markedstilsyn og beslutning nr. 768/2008/EF om felles rammeverk (varepakken) 2) Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven)

Sak nr. 6 [11:37:36]

Innstilling fra næringskomiteen om lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) (Innst. 178 L (2012–2013), jf. Prop. 17 L (2012–2013))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til medlem av regjeringen.

Det foreslås videre at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Det blir videre foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:38:54] (ordfører for sak nr. 5): Det er all mulig grunn til å tro at en i disse sakene ikke kommer til å bruke hele taletiden. Det tror jeg at jeg kan slå fast allerede nå når jeg ser antallet personer i salen etc. Det er heller ingen grunn til det, for det er i begge disse sakene enstemmige tilrådninger. Sakene henger i hop. Den ene er en vanlig EØS-sak, mens gjennomføringen krever nødvendig lovendring, og det vil ordføreren for neste sak, Else-May Botten, ta for seg.

Sak nr. 5 som vi har til behandling nå, dreier seg om akkreditering og markedstilsyn og beslutning om felles rammeverk, den såkalte varepakken, som er omtalt. Beslutningen fastsetter retningslinjer for utarbeidelse av revidert regelverk som harmoniserer vilkårene for å sette varer på markedet. Det går på testing, det går på tekniske spesifikasjoner, og det går også på markedstilsyn.

Dette er en viktig sak også for norsk næringsliv, fordi det har å gjøre med de vilkårene som settes for å få nye varer inn på markedet. Det er en betydelig forenkling og standardisering, som skal gjøre det enklere for alle parter å vite hva man har å forholde seg til.

Fra komiteens side ber man om at dette implementeres, uten endringer. Saken har vært oversendt utenriks- og forsvarskomiteen, som ikke hadde noen bemerkninger utover næringskomiteens forslag til vedtak.

Med dette anbefaler jeg forslaget til vedtak fra en enstemmig komité.

Else-May Botten (A) [11:41:09] (ordfører for sak nr. 6): Jeg har gleden av å legge fram lov om det frie varebytte i EØS, også kalt EØS-vareloven.

Denne loven gjennomfører europaparlaments- og rådsforordningen om framgangsmåter for anvendelsen av visse nasjonale tekniske regler på varer som er lovlig markedsført i en annen EØS-stat, og forordningen om fastsettelse av krav til akkreditering og markedstilsyn for markedsføring av varer.

Fri bevegelse av varer har vært en del av EØS-avtalen siden den trådte i kraft. Reglene i varepakken innebærer slik sett ikke noe spesielt prinsipielt nytt. Det er derfor ingen grunn til å tro at varepakken vil føre til en vesentlig

endring i nivået på handelen. En viktig intensjon med reglene er at varene skal bli tryggere, og at myndighetssamarbeidet skal styrkes.

Hva slags betydning har så dette? Gjennom varepakken skal tilliten til varer som omsettes i det indre markedet, styrkes. Dette skal skje gjennom bedre og felles regelverk, lik håndheving, klarere prosedyrer og administrativt samarbeid mellom EØS-statene. Fritt varebytte er en viktig drivkraft for økt konkurranseevne og økonomisk vekst i EØS. Norge har en åpen økonomi, og det er viktig for norsk næringsliv å unngå unødvendige kostnader ved å måtte tilpasse varer som lovlig omsettes i Norge, til andre EØS-staters nasjonale bestemmelser. Det nye regelverket vil bidra til å effektivisere samhandelen med våre viktigste handelspartnere i EU.

Regelverket for varepakken fastsetter flere tiltak som har til formål å sikre at varer i markedet oppfyller krav som sikrer et høyt nivå når det gjelder vern av offentlige interesser som helse, miljø og sikkerhet, samt at det frie varebyttet ikke blir begrenset i større grad enn det som er tillatt etter EØS-lovgivningen.

Imidlertid kan nasjonale myndigheter kreve at varene holder det samme sikkerhetsnivået som varer som produseres nasjonalt. Dette gjelder spesielt av hensyn til forbrukernes liv og helse.

Det har ikke kommet inn mange hørings svar som tilsier noe annet enn at dette er i orden. Det er veldig enkle og klare retningslinjer, og som Harald T. Nesvik sa i stad, er komiteen helt på linje. Vi leverer en enstemmig innstilling her.

Statsråd Trond Giske [11:43:58]: Vi har fremmet forslag om at Stortinget samtykker til innlemmelse av tre rettsakter, omtalt som «varepakken», i EØS-avtalen, og vedtar lov om det frie varebytte i EØS, EØS-vareloven. Loven vil gjennomføre de to forordningene i «varepakken» i norsk rett.

EØS-avtalen gir norsk næringsliv forutsigbare og håndhevbare rammer for kjøp og salg av varer i EØS. Fritt varebytte er en av de såkalte fire friheter i EØS-avtalen.

Det er ikke riktig å si at varer «flyter fritt» i EØS. Både EØS-avtalens bestemmelser om fri bevegelse for varer og en rekke direktiver og forordninger som er innlemmet i avtalen, inneholder regler som skal sikre at viktige samfunnshensyn som helse, miljø og sikkerhet ivaretas. Samtidig skal det ikke være unødvendige restriksjoner på utvekslingen av varer mellom landene i EØS.

Hovedformålet med reglene i varepakken er å sikre at varer i det indre markedet er trygge og i samsvar med gjeldende krav. Regelverket skal også gjøre det enklere for bedrifter å forholde seg til ulike EU-direktiver som fastsetter tekniske krav til varer. Dette skal skje gjennom fjerning av unødvendige forskjeller i begrepsbruk og krav til samsvars vurdering i de ulike direktivene.

Forordning nr. 765/2008 gjelder det harmoniserte vareområdet, hvor det er felles EØS-krav til varer. Regler for organisering av det nasjonale arbeidet med markedstilsyn og for samarbeid mellom markedstilsyns- og tollmyndigheter skal bidra til å sikre at varer i det indre marked er trygge og i samsvar med gjeldende krav.

Tilliten til samsvarsvurderinger utført i andre EØS-stater skal styrkes gjennom felles regler for akkreditering. Forordningen inneholder bestemmelser om CE-merking av varer og fastslår at myndighetene skal reagere overfor uriktig bruk av CE-merking.

Forordning nr. 764/2008 gjelder for varer som ikke er omfattet av harmonisert EØS-regelverk. For slike varer gjelder prinsippet om gjensidig godkjenning. Prinsippet er utviklet i EU- og EFTA-domstolens rettspraksis, og innebærer at en EØS-stat i utgangspunktet ikke kan forby salg av en vare som lovlig omsettes i en annen EØS-stat.

Forordningen fastsetter saksbehandlingsregler som myndighetene må følge når de treffer eller har til hensikt å treffe et vedtak som helt eller delvis forbyr en vare som lovlig omsettes i en annen EØS-stat. Videre skal EØS-statene opprette et varekontaktpunkt hvor næringsdrivende skal kunne få informasjon om hvilke nasjonale tekniske regler som gjelder for en konkret varetype.

Norske myndigheter har deltatt i arbeidet med utforming av «varepakken» i Europakommisjonens arbeidsgruppe for varer og handelsforenkling. Utkast til regelverk har vært drøftet i nasjonal referansegruppe for handelsforenkling, hvor både myndighetene og arbeidslivets parter er representert. Kommisjonens forslag til forordninger har vært på nasjonal høring, og det ble avgitt EFTA-kommentarer til EUs lovgivende organer før regelverket ble vedtatt.

Det er viktig at varer i markedet er trygge og i samsvar med gjeldende tekniske krav, og at norske bedrifter ikke møter unødvendige hindringer når de skal selge sine varer i Europa. Regelverket i «varepakken» er i tråd med norske interesser og bør derfor innlemmes i EØS-avtalen og gjennomføres i nasjonal rett.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 5 og 6.

Sak nr. 7 [11:46:55]

Interpellasjon fra representanten Gunnar Gundersen til nærings- og handelsministeren:

«Eierskap er viktig. Eierskap er avgjørende for hvor bedrifter etableres, satsing skjer og hva slags utvikling og strategier som følges. Det statlige eierskapsengasjementet i en del norske bedrifter er begrunnet i at man skal sikre hovedkontor i Norge. Vi vet at et krevende og aktivt eierskap er viktig for hva slags resultater og avkastning som skapes i en bedrift. For næringsklynger er eierskap og kapitaltilgang en viktig innsatsfaktor for å gjøre klyngen dynamisk. Det mangfoldige private eierskap er viktig for maktfordeling og for å sikre at utvikling skjer spredt over hele landet. Avkastningen er høyere i familiedominererte selskaper enn den man finner i børsnoterte selskaper. Eierskap og kapitaltilgang er kort sagt helt sentralt for utvikling av arbeidsplasser og lønnsomme bedrifter.

Hva vil statsråden gjøre for å stimulere et aktivt, mangfoldig norsk eierskap?»

Gunnar Gundersen (H) [11:48:10]: Da jeg forberedte denne interpellasjonen, tok jeg et raskt søk på Google om eierskap. Det er et yndet tema, også når man kombinerer det med næringsministerens navn. Søket «Giske eierskap» ga en anelig mengde treff. Søket «Giske privat eierskap» ga atskillig færre, og det var enda færre av oppslagene som hadde fokus på betydningen av det private eierskapet. I de fleste av dem var det næringsministerens ønske om et aktivt statlig eierskap, og at staten skulle bruke sitt eierskap på samme måte som en privat eier, som var tema. Men det er ikke temaet mitt i dag.

Jeg fant dog en uttalelse i juni 2012 fra næringsministeren som var viktig:

«Små og mellomstore bedrifter er umåtelig viktige både for norsk næringsliv og for samfunnet generelt. De er selve ryggraden i norsk næringsliv.»

Det er en uttalelse det er vanskelig å si seg uenig i. For små og mellomstore bedrifter er det mangfoldige private eierskap totalt dominerende. I de aller fleste tilfeller finnes ikke noe alternativt eierskap. Hvorfor hører vi aldri at næringsministeren omtaler det?

Derfor, hva gjør og har næringsministeren gjort for å stimulere dette eierskapet? Det vi vet, er at dette eierskapet diskrimineres, og deres muligheter til å utvikle konkurransedyktige bedrifter begrenses kraftig gjennom formuesskatten. Formuesskatten seiler opp som en av de viktigste og mest konfliktfylte sakene i den kommende valgkampen. Det blir med velkjente fronter, så det blir ikke hovedtemaet i dag.

Jeg har derfor to konkrete utfordringer som jeg håper næringsministeren kan gi svar på og utdype i dagens debatt:

1. Mener næringsministeren at det norske private eierskaps betydning er så lite viktig som den rød-grønne regjeringens retorikk tyder på?
2. Hva vil han gjøre for å stimulere til et aktivt, mangfoldig norsk eierskap?

Privat eierskap er viktig. Det er viktig for maktspredning, innovasjon, omstilling og utvikling av arbeidsplasser, distriktpolitikk – ja, for hvordan vi ønsker å utvikle vårt samfunn framover. Det private mangfoldige eierskap burde ha en sentral strategisk rolle, men har ikke det. Utviklingen av det private eierskap er overlatt til retorikken og er blitt en kasteball for de enkle og ensidige politiske betraktninger. Det blir for meg et tankekors når statlig eierskap er eneste forsvarslinje mot utflytting og er det som det blir ropt på ved enhver anledning.

Det er også et paradoks at vi når det gjelder tilgang til norske naturressurser, er svært opptatt av å ha nasjonal kontroll og eierskap. Det løses gjennom lover som forbyr utlendinger å eie, men for bedrifter som vokser raskt og innehar en spesiell kompetanse og et betydelig potensial inn i framtidens kompetanseverden, er vi ikke opptatt av å hevde oss. Det siste eksemplet er Takeda Nycomeds avdeling i Elverum. Dette er det siste eksemplet på drenering av konkurranseutsatte arbeidsplasser som ikke er tilknyttet olje. Farmasøytisk industri er en signalindustri internasjonalt med sitt forskningsfokus, og der taper Norge i konkurransen.

Nordmenn er innovative, og vi er gode til å starte bedrifter. Det ble nylig bekreftet av en undersøkelse som viste at vi har flest gasellebedrifter i Norden, men det er ikke fullt så lystelig at vi er dårligst til å drive dem fram til store, internasjonale aktører. Kan det ha noe med svake egenkapitalmarkeder og manglende mangfoldige Eiermiljøer å gjøre? Dette er ingen debatt om formuesskatten, som tidligere sagt, men en kan ikke unnlate å nevne at en årelang skattedrenering av egenkapitalmidler fra norsk næringsliv og potensielle investormidler gjør at de norske miljøene en gründer kan gå til, er svake og få.

Mye tyder på at statsråden og jeg har litt forskjellig syn på behovet for maktspredning, men for meg er dette et svært sentralt punkt. Dersom vi ikke beholder og videreutvikler mangfoldige og sterke private kapital- og investormiljøer, vil det svekke mulighetene for å utvikle arbeidsplasser – spesielt ute i distriktene, men generelt over hele Norge. Lokale små investorer liker å investere i sitt nærmiljø og i bedrifter og arbeidsplasser de kjenner og kan følge med på. Det viser forskning. Uten denne typen miljøer vil svært mange arbeidsplasser og småbedrifter i Norge mangle den kapitalen de trenger for en sunn utvikling. Mangel på fokus på hva mangfold, maktspredning og spredte beslutningsmiljøer betyr er bemerkelsesverdig i et land med så spredt bosetting og næringsliv som Norge har.

Det snakkes mye om utvikling av næringsklynger i Norge. Jeg oppfatter at det er bred enighet om at utvikling av sterke næringsklynger er en viktig del av det å utvikle konkurransekraft i et høykostland som Norge og i en verden der kunnskapsmiljøer blir helt sentrale. Derimot snakkes det lite i Norge om at kompetente og sterke kapital-, investor- og eierskapsmiljøer er en svært viktig del av komplette næringsklynger. Jeg tror rett og slett ikke at statlig kapital kan ta alle de rollene som et spredt og mangfoldig Eiermiljø kan gjøre i et næringsklyngeperspektiv.

Norsk industri og konkurranseutsatt næringsliv viser en fantastisk omstillingsevne, og det skal vi være glad for. Det viser også norsk industris siste konjunkturbarometer. Alle som har en viss mulighet til å lukte seg inn mot olje, gjør det, og mange klarer å kompensere for en kostnadsutvikling og en valutakursutvikling som under de rød-grønne egentlig burde kvalifisere for katastrofeoverskrifter. Det ville de utvilsomt ha fått om næringsministeren hadde vært i opposisjon. Jeg våger påstanden om at dette har noe med norsk næringsstruktur å gjøre. Vi har svært mange små og mellomstore bedrifter med eiere som sitter tett på, og som til dels jobber svært aktivt og tett med bedriften. Jeg våger den påstand at uten dette preget av mangfold og spredt og aktivt eierskap, ville dagens kostnadsutvikling og valutasituasjon ha vært adskillig mer dramatisk enn den foreløpig framstår som.

En rekke rapporter viser at familiebedrifter og det lokale private eierskap er et godt eierskap. Det er et eierskap som skaper høyere avkastning og bedrifter med tette bånd mellom ansatte, ledelse og eierskap. Disse bedriftene har dermed også gode forutsetninger for å innovere og for å drive aktiv produktutvikling. Fokuset er igjen på mangfold, og dermed er privat eierskap helt sentralt for å videreutvikle disse bedriftene.

Enkelte bedrifter har gjort ansattes medeierskap til en viktig del av sin strategi. Veidekke er kanskje den fremste eksponenten for dette i Norge. Medeierskap skaper sterke bånd mellom bedriften og de ansatte, og det gir de ansatte medbestemmelsesrett og en sterk tilhørighet til den strategi som bedriften velger. Det er en åpenbar styrke i en verden som krever stadig mer omstillingsevne og vilje til å søke nye forretningsområder.

I beste fall kan næringsministerens og regjeringens holdning til ansattes medeierskap karakteriseres som likegyldig. Det man i hvert fall kan slå fast, er at alle forslag for å styrke medeierskapet har blitt nedstemt.

Avslutningsvis vil jeg peke på at et mangfoldig og spredt eierskap også må ses som sentralt med hensyn til den generelle forståelsen for næringsutvikling, arbeidsplasser og konkurransekraft i det norske samfunnet.

Norsk sparing er i stor grad og nokså ensidig rettet mot bolig og hytter. Det er intet galt i å investere i bolig, men det er betenkelig at vi som nasjon ikke er mer opptatt av et bredere sparegrunnlag og av å utvikle en allmenn forståelse for næringspolitikk og konkurransekraft. Eierskapsoversikter fra Oslo Børs viser at private norske Eiermiljøer er svært små og nesten ikke til stede som eiere av norske børsnoterte selskaper. Mangel på fokus for hva dette betyr for den langsiktige forståelsen for behovet for konkurransedyktige vilkår for næringsutvikling svekker Norges muligheter i framtiden.

Dette er bare et utdrag blant svært mange grunner til å fokusere på behovet for et mangfoldig og privat eierskap. Norge har utviklet et kostnadsnivå og en velferd som er imponerende, men som også er svært krevende å forsvare. Et spredt og mangfoldig eierskap og sterke miljøer for næringsutvikling er helt sentralt for å klare den utfordringen. Jeg er forundret over at de rød-grønne tør å la debatten drukne i retorikk.

Jeg ser fram til debatten.

Statsråd Trond Giske [11:57:59]: La meg først besvare interpellantens spørsmål om hvorvidt regjeringen bryr seg om å legge til rette for privat eierskap. Svaret er et utvetydig og rungende ja. Vi legger til rette for et godt næringsliv, og med i et godt næringsliv hører absolutt et godt privat eierskap. Vår verdiskaping avhenger av at det etableres, videreutvikles og drives lønnsomme bedrifter, at det investeres, at man har eiere som er utålmodige og ambisiøse med bedriftens virksomhet, og som sørger for god ledelse og virksomhet og sunne, konkurransedyktige bedrifter.

Dyktige ledere og eiere samarbeider også gjerne godt med de ansatte og bidrar med kompetanse, nettverk og kapital. De realiserer samordningsgevinster, og de forbereder seg på forandringer ved å styrke evnen til omstilling og innovasjon. Slik bidrar gode eiere til at virksomheten er tilpasset en verden i stadig endring, og Norge klarer seg jo – som kjent – bedre enn de aller fleste.

Av og til, når vi har disse debattene, lurer jeg på om vi lever helt i det samme landet. Vi har en økonomi som er helt enestående i Europa. Vi har den laveste arbeidsløsheten. Vi har en av de sterkeste vekststratene. I et Europa med

26 millioner arbeidsløse og nullvekst eller tilbakegang i mange land har vi full sysselsetting og sterk vekst i mange bransjer. Vi har siden 2005 etablert over 300 000 flere arbeidsplasser i Norge, og to tredjedeler av dem er i privat sektor. Dette er bedrifter som har lyktes i å skape lønnsom virksomhet, og det hadde aldri kunnet skje uten at de private eierne også hadde tjent penger, kunnet etablere seg, funnet kapital, kompetanse og markeder og lyktes i produktiv virksomhet. Hvis man ser på utviklingen i utbytte og verdi i disse selskapene, ser man at med unntak av kriseårene rundt finanskrisen, har det også vært en sterk utvikling i dette.

Ved inngangen til 2012 var det drøyt 487 000 bedrifter i Norge. Av disse var 38 pst. aksjeselskap og 47 pst. enkeltpersonforetak. Det store antallet bedrifter viser et mangfoldig eierskap. Og etter at regjeringen la til rette for enda enklere bedriftsetablering, først og fremst gjennom en kraftig reduksjon i aksjekapitalkravet og også gjennom fjerning av revisjonsplikten – to store forenklingstiltak som har skjedd under den rød-grønne regjeringen – ser vi også en rekord i etableringen av nye aksjeselskap. Som interpellanten selv refererte til, ble det nylig offentliggjort en nordisk undersøkelse som viser at Norge er det sterkeste nordiske landet når det gjelder gassellebedrifter, dvs. bedrifter med en helt spesiell vekst.

Hva gjør vi så for å legge til rette for et fortsatt aktivt og mangfoldig privat eierskap? La meg nevne noe. Vi legger til rette for nye ideer ved å satse på forskning og innovasjon. Vi legger til rette for kapitaltilgang gjennom såkornfond, gjennom Investinor, og gjennom gode ordninger under Innovasjon Norge og SIVA. Vi legger til rette for entreprenører. Vi satser på entreprenørskap i utdanningen. Vi satser på at flere kvinner skal ha muligheten til å bli entreprenører. Vi gir arbeidsledige som ønsker å starte virksomhet selv, anledning til det gjennom Nav. Vi bidrar til omstilling, innovasjon og vekst, og dermed til mangfold. Vi legger til rette for eierskifter. Gode eierskifter bidrar til at virksomheter eies og drives av folk som er motivert og godt skikket, og bidrar til at mangfold, kunnskap og kompetanse i en bedrift videreføres. Vi er opptatt av god rekruttering til styrerommene, og vi er selvsagt opptatt av gode makroøkonomiske rammer, som f.eks. handlingsregelen bidrar til, slik at ikke rentenivå, inflasjon og kronekurs skal bli helt ødeleggende for virksomheten i bedriftene.

Jeg registrerer at interpellanten ikke vil diskutere formuesskatt. Det er for så vidt ryddig fordi det er en annen statsråd som har det konstitusjonelle ansvaret for det. Men det hadde jo vært interessant å høre hva denne ukes standpunkt i opposisjonen var til formuesbeskatningen. Det skulle foregå etter gamle fronter, forsto jeg, så da antar jeg at det fortsatt er fjerning som gjelder, med de utrolige skjevfordelingene i fordelingspolitikken som det ville gi, og også med en rekke nullskatteyttere. Det at vi har en økt inngang av formuesskatt, reflekterer jo også en økt formue, som igjen er en refleksjon av at det går godt i svært mange bedrifter.

Gode og forutsigbare rammevilkår er helt vesentlig. Derfor er den overordnede økonomiske politikken noe som kommer alle virksomheter og alle ansatte og eiere til gode.

Spesielt kommer det dem som er mest utsatt for risiko, til gode, som f.eks. entreprenører og innovative prosjekter.

Et godt fungerende kapitalmarked er vesentlig. Det at vi har gode banker, det at vi har et obligasjonsmarked, et aksjemarked, som fungerer, og forutsigbare utviklings-trekk i de rammebetingelsene som påvirker dette, er også avgjørende for at bedriftene skal få tilgang til den kapitalen som er nødvendig.

Forenklingsarbeidet er som sagt i full gang. Vi skal forenkle situasjonen for norske bedrifter med 10 mrd. kr i året innen 2016. Tiltak for omtrent 3 mrd. kr er under gjennomføring eller allerede gjennomført. Og vi har en rekke tiltak på trappene som skal bidra til at vi når målet om 10 mrd.

Det er også viktig at vi sørger for at forskning og utvikling har god tilgang på finansiering. Den offentlige finansieringen av forskning og utvikling har økt kraftig, med en realvekst på 6,7 mrd. siden 2005. Kunnskapsdepartementet anslår at den samlede innsatsen til FoU i statsbudsjettet for 2013, inkludert SkatteFUNN, nå er på 27,4 mrd. kr. Så ligger vi fortsatt noe etter i den private forskningen. Det skyldes delvis vår næringsstruktur. Men fortsatt har vi et løft å gjøre før vi er helt på nivå med andre sammenlignbare land når det gjelder forskning og utvikling i næringslivet. Det er et viktig satsingsområde.

Vi støtter også opp om nyetablering gjennom virkemiddelapparatet. Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA har jeg allerede nevnt, men bare for å ta ett eksempel har rammene for landsdekkende innovasjonslån økt fra 100 mill. kr i 2005 til 500 mill. kr i 2013.

Eksportkreditt Norge, en ny institusjon for å sørge for at vi har verdens beste finansiering av eksportkontrakter, som også sørger for god aktivitet i Norge, er etablert, og nye utbetalinger i 2013 er anslått til 28,5 mrd. kr. Rammene til GIEK er også økt. Da vi overtok i 2005, var GIEKs rammer på 40 mrd. kr. Nå er den rammen altså på 135 mrd. kr. Det er mer enn en tredobling, og det forteller ikke om en konkurranseudyktig privat sektor, men tvert imot om en privat sektor som er svært konkurransedyktig og i sterk vekst.

Regjeringen har utvidet den rentefrie avdragsordningen for generasjonsskifte i familiebedrifter fra sju til tolv år, slik at det hjelper generasjonsskiftene i de familieeide bedriftene, som også interpellanten var opptatt av. Vi har også lagt til rette for at virksomheter kan avvikles uten for store kostnader dersom det ikke finnes alternativer. Det frigjør kapital til å satse på andre områder og legger også til rette for det.

Så er jeg opptatt av at vi skal være glade for at olje- og gassnæringen i Norge går godt. Det er positivt for norsk økonomi. Det bidrar til teknologiutvikling, til investering og til aktivitet over hele landet. Vi eksporterer nå varer og tjenester innenfor olje- og gassnæringen, så om det ikke tar over for, så supplerer det og utfyller råvareeksporten vår mer og mer. Det skal vi være stolte av. Men vi skal heller ikke snakke den øvrige industri ned. I de tallene som NHO presenterte i går, er det et klart skille mellom olje- og gassnæringen, som har en svært sterk vekst, og øvrig industri. Men også øvrig industri har vekst. Så det er viktig ikke å sende et signal til unge mennesker som tenker på å ta

utdanning og bestemmer seg for karriere, at øvrig industri nærmest har stillstand eller nedgang eller er en solnedgangsaktivitet i Norge. Tvert imot er norsk industri omstillingsdyktig, konkurransedyktig og innovativ. Ikke minst skyldes det gode eiere og gode vilkår for at eierne både kan investere og tjene gode penger på sine investeringer i Norge.

Gunnar Gundersen (H) [12:07:53]: Det ville ha overrasket meg hvis ikke næringsministeren hadde sagt at han legger til rette for privateide bedrifter. Noe annet ville ha vært overraskende.

Jeg synes også det er litt betegnende at man begynner å snakke om å snakke ned øvrig industri. Det er ikke det det er snakk om. Det er snakk om å være realister i forhold til de utfordringer man har, og det var norsk industri også ganske krystallklare på i går, på presentasjonen av sitt konjunkturbarometer, at for den industrien som ikke evner å dreie seg inn mot olje og gass, er det uhyre krevende der ute. Det tror jeg vi skal anerkjenne, selv om vi selvfølgelig også skal være uhyre glade for olje og gass. Det er det som har holdt norsk økonomi gående, det er det som skaper en særegen optimisme i Norge. Selvfølgelig skal vi være fornøyd med det.

Som vi gjentatte ganger har sagt fra talerstolen: Vi erkjenner at vi har en økonomi som går godt. Arbeidsledigheten er lav, og i det korte bildet tyder alt på at vi gjør mye fornuftig i Norge. Derfor er jeg også enig i mange av de tiltakene næringsministeren nevnte. Men jeg merker meg at med en gang det begynner å bli snakk om egenkapital og bedriftene, er det fordelingspolitikk som gjelder.

Jeg var på seminar med NyAnalyse. De sier at det trengs en halv million i egenkapital bak hver sunne arbeidsplass. Da har vi med en gang en utfordring med hensyn til formuesskatten. Vi vet at vi vektlegger det på en helt annen måte enn de rød-grønne. For de rød-grønne er det fordelingspolitikk. For oss er det spørsmål om et sunt næringsliv. Og her ligger det noen utfordringer.

Jeg merket meg at næringsministeren ikke nevnte egenkapitalutfordringene. Han holder seg til handlingsregelen. Som jeg sa i det første innlegget: Valutakursutviklingen og kostnadsnivået i Norge er nå av en slik karakter at hadde næringsministeren vært i opposisjon, tror jeg vi hadde hatt atskillig flere oppslag om at dette nærmest er på katastrofenivå. Kostnadsnivået ligger høyere enn vi noen gang har sett, og når det gjelder valutakurs, er kronen rekordsterk.

Grunnen til at jeg vil ta opp dette med eierskap, er at jeg noterer meg, som i forbindelse med Nycomed i Elverum, som jo var en suksessrik norsk bedrift, og som nå er splittet opp i mange – farmasøytisk industri taper konkurransekraft, det er det ingen tvil om – at lokalt blir det med en gang en debatt rundt dette at storkapitalen rår, og at internasjonal kapital har råd. Det vet vi. Med en gang internasjonal kapital kommer inn, blir rammebetingelser, konkurransekraft og evnen til å skape lønnsomhet de eneste kriteriene man bedømmer etter. Men i dette bildet blir også privat norsk eierskap uhyre viktig. Derfor kommer jeg til å holde dette temaet varmt.

Statsråd Trond Giske [12:11:17]: Jeg synes det er utrolig befriende at opposisjonen sier klart fra at fordelingsaspektet ikke er det vesentlige i diskusjonen om formuesskatten – så har vi ryddet det unna. Hver gang man blir konfrontert med fordelingsvirkninger av fjerning av formuesskatt, sier man at man skal lage en eller annen modell, som foreløpig – etter sju og et halvt år – ikke helt er klar, men den er kanskje klar til 9. september. Da har man jo hatt åtte år på seg. Det må være tilstrekkelig.

Jeg er enig i at vi må sørge for god egenkapital i selskapene – jeg nevnte det også i mitt innlegg – gjennom et godt fungerende aksjemarked og obligasjonsmarked og gjennom godt fungerende finansieringsinstitusjoner og banker. Ikke minst det regjeringen gjorde under finanskrisen for å sørge for at banksystemet fungerte, bidro til at en likviditetstørke ikke førte til at krisen ble større enn den ble. Den ble mindre i Norge enn i de aller fleste andre land.

Vi har utenlandsk eierskap i Norge. Det skal vi ønske velkommen. Et land som eier for 4 000 mrd. kr i utlandet, som har aksjer i 8 000 selskaper verden over gjennom oljefondet, og som også har en rekke private eiere i utlandet – store norske selskaper investerer i mange deler av verden – skal være åpent for utenlandsk eierskap.

Jeg er enig – det er viktig med hovedkontor i Norge, det er viktig med beslutningsmyndighet i Norge, og det er viktig med investering og arbeidsplasser i Norge. De aller største virksomhetene våre, som Statoil, Statkraft, Telenor og andre, er derfor delvis statlig eid eller er helt på statlige hender. Det ville garantert vært et utslag dersom dette ble privatisert, for disse selskapene er så store at det finnes ikke private miljøer i Norge med løftkraft til å ta en slik eierandel. Også her er det en fundamental skillelinje mellom Høyre og Fremskrittspartiet på den ene siden og regjeringen på den andre. Det ville til og med kunne utarme noe av kapitaltilgangen til de private dersom man så for seg at dette skulle tas som et løft i norske privates tilgjengelige eierskapskapital.

Konkret til det som skjer med Nycomed: Da vi kom inn i regjeringskontorene, innførte vi en omstillingslov som krever at bedriften er i nær kontakt med bl.a. fylkeskommunen, for å gjøre alt man kan for å sikre videre virksomhet – diskutere med virkemiddelapparatet, se hva man kan gjøre for de ansatte. Vi kommer til å være i en verden med omstilling, men vi skal gjøre alt vi kan for å sørge for at arbeidstakerne har arbeid, og at man har konkurransedyktig virksomhet. Den lovgivningen som vi innførte, bidrar til at vi har en god dialog med selskapet om dette.

Ingrid Heggø (A) [12:14:22]: Temaet som interpellanten tek opp, er relevant for næringspolitikken generelt, slik eg ser det. Det omfattar det breie spekteret næringspolitikk og rammevilkår, mangfaldig eigarskap der staten er stor eigar eller deleigar, og tilgang på finansiering. Det har alt i seg.

Eigarskapspolitikken viser verkeleg skilnadane i norsk politikk – mellom oss raud-grøne og høgrepartia. Den raud-grøne regjeringa vil ha ein aktiv eigarskapspolitikk. Vi har verktøy i verktøykassen. Vi brukar verktøya, og vi vil halda fram med å vera store eigarar.

Dobbeltkommunikasjon med omsyn til statleg eigarskap synest eg ofte har vore forvirrande når eg les i avisene. Når det er snakk om konkrete saker, f.eks. når det gjeld Statskog, skal ein detaljstyra. Representanten Trældal gjekk veldig langt her på talarstolen – han skulle omtrent bestemma ned til kvart einaste tre som skulle seljast. Men elles er dei einige om at ein skal selja seg ut, eller ein skal sitja heilt stille i båten – ein skal som eigar ikkje foreta seg nokon ting.

Utgangspunktet må vera at staten som stor eigar må kunna stilla klare krav og forventningar til kva vi vil med selskapet, og setja ned foten når vi er ueinige om kursen. Det gjeld samfunnsansvar, det gjeld løn, det gjeld bonusar, det gjeld pensjon – for å nemna noko. Regjeringa vil fortsetja å føra ein aktiv eigarskapspolitikk. Både selskapslovgivinga og allment aksepterte eigarstyringsprinsipp gjev god grunn og rom for dette.

Eg vil fokusera særleg på den statlege eigarskapen. Ein hovudgrunn til at staten vil halda fram med å vera ein stor eigar, er den store betydinga mange selskap med statleg eigardel har i Noreg. Staten vil derfor ha eit langsiktig perspektiv på eigarskapen sin og som aksjonær bidra til selskapas langsiktige vekst og industrielle utvikling.

Berre dersom selskapa er konkurransedyktige over tid, kan dei vidareføra og vidareutvikla rolla i norsk økonomi og samfunn. Staten må derfor fremja ei langsiktig verdiskaping i selskapa han er eigar i. Selskapa som skal vera konkurransedyktige over tid, må vareta omsyn som går lenger enn til kortsiktig profittmaksimering. Men også i aktiv eigarskapspolitikk vil staten på vanleg måte sjølvsagt stilla marknadsmessige krav til avkasting og utbytte, slik at det byggjer opp under selskapas langsiktige verdimaksimering og industrielle utvikling.

Ikkje minst må selskapa investera tilstrekkeleg i så vel forskning og utvikling som i kompetanseutvikling av arbeidskrafta si. Ein aktiv eigarskapspolitikk inneber at staten formulerer klare forventningar også på desse områda, og at dette vert kommunisert ope til og mellom selskapa. Også høge etiske standardar i alle forhold er viktig for å halda ved lag selskapas verdiar og legitimitet. Dette gjev vesentlege tilleggsdimensjonar utover dei alminnelege bedriftsøkonomiske krava til avkasting og utbytte, og det støttar målet om ei langsiktig verdiskaping og ei god industriell utvikling.

Den raud-grøne regjeringa har vore særskild oppteken av tilgangen på kapital – og det i heile livsløpet til bedriftene. Tiltakspakkane som regjeringa har kome med, underbyggjer dette på ein god måte. Verdiskapinga og inntekt via skattesetelen er det fundamentet som velferda i Noreg byggjer på. Gode, føreseielege rammevilkår er viktig og står svært sentralt i den politikken den raud-grøne regjeringa fører.

Den norske modellen med sitt tryggleiksnett er òg viktig i alt dette, for vi veit at trygge menneske skapar meir. Vi veit at like moglegheiter for alle gjer at fleire kjem i posisjon til nettopp å kunna starta si eiga bedrift.

Mangfald i styreromma er òg ein viktig premis i denne samanhengen. Eg er svært fornøgd med at vi har kvoteringsiltak i ASA-selskapa. Eg meiner at det bør innførast

òg i AS-selskapa. Det er ein styrke å få inn fleire kvinner i desse selskapa. Det ser ut til at Høgre kanskje er litt i tvil om dei er einige med seg sjølve i at det var ein styrke å innføra 40 pst.-regelen i ASA, men det kjem interpellanten kanskje tilbake til seinare.

Vi raud-grøne står trygt planta på at vi skal ha ein aktiv eigarskap. Vi legg føringar på og gjev til kjenne kva vi vil og skal med dei selskapa som vi eig.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:19:55]: Først av alt vil jeg gi honnør til interpellanten, som løfter dette temaet opp – og jeg vil si: igjen. Dette er debatter som vi har med jevne mellomrom i Stortinget, og det er svært viktige debatter.

Jeg er helt enig med representanten Heggø i at her er det betydelige skillelinjer mellom den rød-grønne siden og de borgerlige partiene i Stortinget. Når representanten Heggø snakker om hvor viktig det er å ha dette eierskapet, det private eierskapet, bruker hun fire minutter til å snakke om hvor viktig det er med det statlige eierskapet, og så kommer hun inn på det private på slutten. Og hun avsluttet med hvor viktig det var med kvotering.

Jeg mener at når det gjelder styrerommene, er kompetanse det aller viktigste. Man skal velge ut fra kompetanse. Med kvotering setter man inn helt andre krav. Undertegnede er i hvert fall sterkt imot kvotering. Jeg mener at kvinner og menn er akkurat like kompetente, og det er ingen som trenger å kvoterer inn i dette.

En liten kommentar også til statsråden: Han snakket om formuesskatten og prøver som vanlig å komme med en liten kommentar om hvor de borgerlige står i spørsmålet om formuesskatten denne uka. Det aller viktigste vi har knyttet til norsk eksport, er EØS-avtalen, og da er jeg fristet til å spørre: Hvor står den rød-grønne regjeringen når det gjelder EØS-avtalen denne uka? Er man nå enig? Og det samme når det gjelder Lofoten og Vesterålen: Er man nå enig, eller er man uenig med seg selv? Så jeg tror at vi skal prøve å legge disse tingene litt til side.

Selv kommer jeg fra Sunnmøre. Det som kjennetegner næringslivet på Sunnmøre, er nettopp det private eierskapet. Det er i all hovedsak små og mellomstore bedrifter. Det er familieeide bedrifter som gjerne er startet i kjelleren hos noen, og som har utviklet seg videre. Den største møbelindustrien i hele landet ligger i dette området – ikke på grunn av at de ligger så veldig godt til, men på grunn av gründerne som har kjørt dette opp i generasjoner, med det familieeide og tilhørigheten til familien.

Hvis man ser på offshorevirksomheten, har vi bl.a. rederiet Farstad Shipping. Det er et familieeid – i hovedsak – rederi som ligger midt i Ålesund sentrum. Det er et av de aller største innenfor supply- og nyttfartøy knyttet til offshorevirksomheten. Det er stor sannsynlighet for, hvis familien hadde trukket seg ut, at disse hovedkontorene – og den biten der – ville bli flyttet.

Det er svært viktig å legge til rette for disse familieeide bedriftene. Jeg vil bare slå fast med én gang: Det er utrolig mye bra som skjer i norsk næringsliv. Det går veldig godt i norsk næringsliv – det viser Sunnmørsposten i dag. Man viser til at særlig den olje- og gassdrevne delen av in-

dustrien går veldig godt. Men vi vet også – det er en skygeside – at vi har fått en veldig todelt norsk økonomi. Det er mange bedrifter innenfor konkurranseutsatt sektor som ikke er relatert til olje og gass, som virkelig har problemer. Det er all mulig grunn til å tro – og det viser også historien vår – at når man har familieeide bedrifter knyttet til et miljø, tenker man seg om flere ganger før man bl.a. legger ned bedriften. Man prøver i det lengste å få det til, for samfunnsansvaret ligger i ryggraden til disse personene – et samfunnsansvar man også har i et lite lokalsamfunn.

Statsråden hadde også en opprømsing av virkemiddelapparatet: Ja, det aller meste har faktisk vært enstemmig i denne sal. Fjerning av revisorplikten for de mindre selskapene er noe opposisjonen har fremmet forslag om i flere år før regjeringen valgte å gjøre det. Når det gjelder nedsettning av kravet til aksjekapital, har undertegnede fremmet forslag om det flere ganger før denne regjeringen kom med det. Så det er ikke uenighet knyttet til dette. Men når det gjelder såkornfondene, er de ikke skikkelig på plass. Det har blitt varslet at de kommer, men de er jo ikke etablert.

En annen ting som jeg i hvert fall har etterlyst, og som mange i næringslivet etterlyser, er innovasjonskraften. Hvorfor kan ikke bedriftene selv få styre mer av forskning og utvikling i egne bedrifter direkte gjennom skattefradragssystemet, ikke bare gjennom SkatteFUNN?

Og videre: Der vi virkelig har behov for virkemidler i framtiden, er jo i den tidlige såkornfasen, det som mange omtaler som pollenfasen. Da må man bruke skatteincentiver nettopp for å framskaffe den kapitalen som gjør at vi kan få nye bedrifter på plass. Det trenger vi i framtiden.

Jan Tore Sanner (H) [12:25:14]: Det er ingen som er flinkere enn næringsminister Trond Giske til å lese opp lange skrytelister. Slik er det vel kanskje når en regjeringssperiode nærmer seg slutten, at man er mer opptatt av å tegne bildet av sin tid i regjering enn å tegne et bilde av det som skal komme.

Det er ingen som er uenig i at veldig mye er bra både i norsk økonomi og i norsk arbeidsliv. Norsk økonomi er bunnsolid. Arbeidsledigheten er lav, og det skapes heldigvis mange nye bedrifter. Det er det ingen som er uenig i.

Samtidig er det også oppsiktsvekkende at næringsministeren ikke er mer opptatt av de rapportene som er lagt frem den siste måneden. De viser en stadig tydeligere todeling i norsk økonomi. Det at det går bra i olje- og gasssektoren, skal vi glede oss over. Det skaper store og gode ringvirkninger både for leverandørindustri og for teknologibedrifter over hele landet. Samtidig er vi også som land avhengig av å ha annet konkurranseutsatt næringsliv for å unngå å bli for sårbare for svingninger i oljeprisen. Jeg er overrasket over at de rapportene som er lagt frem den siste måneden, fra NHO, fra SSB og fra norsk industri, ikke bekymrer næringsministeren mer enn det de åpenbart gjør. Vi ser bl.a. at fastlandsindustrien nå har de laveste investeringene på over 40 år. Det er bl.a. en konsekvens av at mange av bedriftene sliter.

Så vil jeg slutte meg til det interpellanten har sagt om viktigheten av eierskap. Høyre er opptatt av at vi skal ha et mangfoldig, sterkt, norsk eierskap. Det betyr noe hvem

som eier bedriften. Det betyr noe om man møter eieren på butikken, eller om eieren sitter i London, i København eller i Stockholm. Selvsagt skal vi ønske utenlandsk eierskap velkommen, men det er viktig at vi har mangfoldet, og at vi har sterke, lokale eiere.

Jeg husker første gang jeg var på Sunnmøre og møtte en fra familiebedriftene der oppe. Eieren sa at her har vi vært i tiår etter tiår, her skal vi også være om 50 år – hva vi da driver med, vet jeg ikke, men vi skal være her. Det er en lokal eier, en familiebedrift, som tar ansvar.

En annen lokal eier som jeg møtte i Telemark, og som var i tvil om barna hadde råd til å overta bedriften på grunn av arveavgift og formuesskatt, sa: Det er ikke noe problem å få solgt den bedriften jeg eier, men jeg får ikke solgt den til noen i Telemark – kanskje til noen i København eller Stockholm. Jeg tror det betyr noe at eierskapet er lokalt.

Vi er opptatt av å styrke det private eierskapet, men vi er også opptatt av å styrke ansattes eierskap – sørge for at flere ansatte kan bli medeiere i egen bedrift, bygge ned det gamle fiendebildet mellom kapital og arbeid ved at flere medarbeidere også blir medeiere.

Norge er jo et av verdens dyreste land å produsere i. Det betyr at vi også bør være et av verdens smarteste land å drive bedrift fra. I den konteksten er det ganske oppsiktsvekkende at næringsministeren ikke er mer bekymret for at Norge skårer helt middels når det gjelder både forskning og innovasjon. Vi har behov for å trappe opp forskningen både gjennom offentlig finansiering og i bedriftene, men da er det behov for tydeligere prioritering og også nye virkemidler.

Helt til slutt: En annen problemstilling som flere har vært inne på i løpet av denne debatten, er kapitaltilgang. Selv om dette ikke er næringsministerens bord, bør han allikevel engasjere seg i saken. Nå pålegges bankene og finansieringsselskapene nye krav i kjølvannet av finanskrisen. De er også Høyre tilhenger av. Det som bekymrer oss, er imidlertid at rød-grønne politikere ønsker å gå raske frem enn våre naboer og lenger enn mange andre europeiske land. Det vil bety dyrere lån til bedrifter og dårligere kapitaltilgang til bedriftene, i hvert fall for de som er så små – og det er de fleste bedriftene i Norge – at de ikke kan benytte seg av obligasjonsmarkedet. En næringsminister som er engasjert i små og mellomstore bedrifter, bør også være opptatt av rammevilkårene for norske banker og finansieringsselskaper.

Alf Egil Holmelid (SV) [12:30:32]: Det er et interessant spørsmål representanten Gundersen tar opp, men når det gjelder spørsmålet om eigarskap i næringslivet, er det et poeng å sjå det i eit litt breiare perspektiv. Det viktigaste vi kan gjere for eigarane av bedrifter, for eigarane i næringslivet, er å legge til rette for at det skal vere godt å drive næringsverksemd i Noreg. Vi har fått statistikkar frå Verdsbanken, og den siste statistikken frå 2012 viser at Noreg er det femte beste landet å drive næringsverksemd i, ut frå dei parametrane som Verdsbanken brukar. Vi er faktisk nr. 2 i Europa. Det er berre Danmark som kjem framfor oss i Europa når det gjeld land det er lett og greitt å drive næringsverksemd i. Dette viser at svartmålinga om

kor vanskeleg det er å drive næringsverksemd i Noreg, og om at vi på mange måtar legg kjelkar i vegen for dei som ønsker å drive næringsverksemd, ikkje held viss vi ser det i ein litt større internasjonal samanheng.

Så kan ein spørje: Kvifor meiner mange at det er greitt å drive næringsverksemd i Noreg? Eg hadde besøk i går av ein direktør frå ei stor bedrift i Noreg, og han sa at vi har innført ein måte å organisere arbeidet på fordi vi har dyktige arbeidadarar. Vi har ein flat organisasjon, vi har mange færre mellomleiarar og vi har ein veldig effektiv organisasjon. Vi har prøvd å gjere akkurat det same i fabrikkar i andre delar av konsernet i andre land, men vi får det ikkje til. Vi har ein kompetanse i norsk arbeidskraft på grunn av at vi har eit skolesystem som ikkje berre lærer folk eit fag, men vi lærer også elevane å bruke faget sjølvstendig og i samarbeid med andre. Vi har eit unikt skolesystem, eit ein-skapsskolesystem som gjer at vi får fram arbeidadarar som tør å ta ansvar, og som då kan givast ansvar. Det er eitt av eksempla på kvifor det er godt å drive næringsverksemd i Noreg.

Eit anna eksempel fekk vi frå ein av leiarane i det kan-skje etter kvart velkjente nettverket NODE, som organiserer offshoreindustrien. Dei sa at ein av grunnane til at vi ligg langt framme teknologisk i Noreg, var at ein var tidleg ute med miljøkrav. Noreg har vore offensivt ute med miljøkrav. Ein har kombinert det med eit tett samarbeid med offentlege myndigheiter og med verkemiddelapparatet. Det gjer at vi har eit næringsliv som ligg i front teknologisk. Det som mange på høgresida for ein del år sidan hevda ville knekke norsk næringsliv, er det som næringslivet no sjølv innser har bringa næringslivet i front.

Eg har lyst til å seie litt om formuesskatten. Det blei sagt av interpellanten at vi ikkje skulle snakke om det i dag, men han snakka likevel om det. Kva dei eventuelt meiner denne veka, skal eg heller ikkje spørje om, men det viser seg at kvar gong Høgre kjem med eksempel på bedrifter som har blitt knekte av formuesskatten, kjem det ei eller anna avis eit par dagar etterpå og peikar på at det ikkje stemmer. Sist var det hotella som skulle vere knekte av formuesskatten, og i dagens avis kan vi lese at Høgre ikkje klarar å komme opp med eit einaste eksempel på at det har blitt selt hotell på grunn av formuesskatten. Det blir ein retorikk som gjer at eg oppfattar det som at Høgre er i ferd med å bli ein fare for norsk næringsliv, fordi dei overfokuserer på formuesskatten i forhold til dei tinga som faktisk er viktige for at vi skal ha eit livskraftig næringsliv i Noreg.

Eg har lyst til å seie eit par ting om kapitaltilgang. Eg er einig med dei som meiner at det er ei utfordring i Noreg i dag. Det er så mykje større avkastning på investeringar i oljerelatert verksemd enn i anna verksemd at det er ei utfordring for norsk næringsliv på sikt. Problemet er at det er ingen som peiker på kva vi skal gjere med det. Det einaste som verkeleg vil verke, er å redusere oljetempoet.

Heilt til sist har eg lyst til å seie at eg er for eit mangfaldig eigarskap. Ei form for eigarskap som ikkje har blitt nemnt her i dag, men som SV er opptatt av, er dei bedriftene, dei aksjeselskapa, som er heileigde av dei tilsette, som f. eks. Kantega. Vi har absolutt eit behov for å vidareutvik-

le regelverket, slik at den typen selskap klarar å bygge seg ein eigenkapital.

Borghild Tenden (V) [12:35:45]: Interpellanten tar opp et tema som Venstre er svært opptatt av. Hvordan kan vi som politikere legge til rette for et mangfoldig, spredt, privat eierskap i norsk næringsliv? Det er dessverre et område som regjeringen har neglisjert de siste årene. Den har vært langt mer opptatt av å styrke det statlige eierskapet på en rekke områder, på bekostning av det private og lokale eierskapet. Det har skjedd gjennom skatteendringer, gjennom endringer i det offentlige virkemiddelapparatet og gjennom store – men ikke spesielt lønnsomme – investeringer i milliardklassen, som f.eks. det famøse inntoget i Aker.

Venstre vil ha en annen politikk og er helt enig med interpellanten i at det mangfoldige, private eierskap er viktig for maktfordelingen, og for å sikre at utviklingen skjer spredt over hele landet. Heldigvis er det et syn som deles av alle opposisjonspartiene, og et område hvor vi vil ha små problemer med å bli enige om å føre en ny og mer fremtidsrettet politikk når det blir et nytt flertall etter valget til høsten. Det private eierskapet i norske bedrifter er selve bærebjelken for verdiskapning i Norge. Over 80 pst. av alle bedrifter i Norge har en norsk person som største eier, og nærmere 200 000 personer er i dag hovedeiere i en bedrift.

Næringsministeren etterlyste formuesskatten. Formuesskatten spiller en stor rolle for det private, mangfoldige eierskapet i norsk næringsliv – i negativ retning. De endringene regjeringen har foretatt i formuesskatten, har dessverre medført at det er av mindre interesse for norske eiere og investorer å investere i norsk næringsliv kontra utenlandsk næringsliv eller andre investeringsobjekter.

21 000 bedriftseiere betaler en formuesskatt som er høyere enn samlet årsresultat i bedriftene. 1,5 pst. av de personlige eierne må tappe selskapene sine for å betale formuesskatten. Formuesskatten er en privat skatt og blir betalt av eierne, uavhengig av den økonomiske tilstanden til selskapet.

I den siste landrapporten om Norge uttrykker også OECD tydelig kritikk av innretningen på den norske formuesskatten. En peker på at denne skatten innebærer svært høye effektive skattesatser på sparing, og at dette kan virke hemmende på økonomisk vekst.

Formuesskatten – eller rettere sagt reduksjon i, eller bortfall av, formuesskatten – er viktig for det private, mangfoldige og lokale eierskapet i norsk næringsliv. Det er imidlertid en rekke andre tiltak som Venstre vil peke på, og gjennomføre fra høsten av, som vil være med på å styrke det private eierskapet:

1. Venstre vil ha bedre forhold for selvstendig næringsdrivende. Svært mange bedriftseiere starter opp som selvstendig næringsdrivende med en idé som sakte, men sikkert vokser til en bedrift med flere ansatte. Derfor er det viktig å legge forholdene til rette for at flere kan teste en idé og følge drømmen sin.
2. Venstre vil gjøre oppstartsfasen enklere for nye bedrifter. Mange bedrifter og bedriftseiere kvier seg for å ansette medarbeidere i en oppstartsfase. Derfor

vil Venstre fjerne arbeidsgiveravgiften de første tre årene for nystartede bedrifter med mindre enn fem ansatte.

3. Venstre vil ha økt kapitaltilgang. Tilgangen på risikovillig kapital er helt avgjørende for at mange bedrifter blir etablert og lykkes med å komme over den kritiske fasen fra idé til butikk. Venstre ønsker å styrke kapitalinngangen, spesielt til de minste bedriftene i den mest kritiske fasen. Derfor vil Venstre innføre en såkalt KapitalFUNN-ordning som innebærer skattestimuli for private eiere som forplikter seg til langsiktige investeringer i nystartede bedrifter.
4. Venstre vil ha et moderne og målrettet virkemiddelapparat. Det offentlige virkemiddelapparatet må rettes mer inn mot å være en støttespiller for private eiere, heller enn å gå inn i rollen som eier i stedet for det private. Et eksempel på feilslått offentlig virkemiddelapparat er når Investinor går sammen med noen av Norges rike investorer for å raide alpinanlegg på Østlandet. Da får vi et halvoffentlig og sentralisert eierskap i stedet for det lokale, private eierskapet.
5. Venstre vil ha et skattesystem som stimulerer privat eierskap i norske arbeidsplasser. I tillegg til endringer i formuesskatt og etablering av en KapitalFUNN-ordning vil Venstre bruke skattesystemet til å stimulere til privat eierskap gjennom å avvike arveavgiften og øke skattefradraget for kjøp og salg av aksjer i egen bedrift. I tillegg er generelle virkemidler som forenkling og en forsiktig og fornuftig nedtrapping av det offentlige eierskapet gode tiltak for å styrke nettopp det interpellanten tar opp.

Gjør vi disse grepene, stimulerer vi – slik Venstre ser det – til et mangfoldig, privat, spredt og lokalt eierskap i norske bedrifter og arbeidsplasser.

Gunnar Gundersen (H) [12:40:48]: Det siste taler sa, synes jeg gir et veldig greit inntrykk av debatten. Det er at på dette området blir det veldig enkelt å kunne føre en ny og mye mer framtidsrettet politikk.

Debatten har først og fremst avklart at det er klare skiller på dette området. Jeg synes både Heggø og Holmelids innlegg bar preg av at man egentlig ikke ønsker å diskutere hva det dreier seg om, i det hele tatt. Derfor vil jeg ikke bruke mye tid på å svare på det, bortsett fra at debatten om Statskog jo er en debatt i seg selv. Hvis man har fulgt med i lokale medier der Statskogkjøpet foregikk, er ikke de så veldig overstrømmende når det gjelder at man har fått en stor statlig eier av skogressursene i Hedmark. Det betyr ganske mye for forvaltningen i forhold til å ha et mangfoldig, privat eierskap som forvalter den. Men det er en helt annen diskusjon.

Jeg synes både Nesvik, Sanner og Tenden tok for seg mye av det generelle i statsrådets innlegg. Jeg skal ikke gjenta det, men kapitalinngangen, som Sanner var inne på, tror jeg er ganske kritisk, for det skjer nå mye på reguleringssiden som kommer til å gjøre at egenkapital blir mye viktigere i bedriftene. Jeg tror vi kan frykte en del overskrifter når det gjelder særlig det tradisjonelle nærings-

livet, som jo var utgangspunktet, og som ikke har den enorme innsprøytingen fra olje.

Vi er alle enige om at det går bra i Norge. Vi har masse å være fornøyd med, og det er mange tiltak vi har vært enige om. Men poenget var å se litt framover, og da er vi tilbake ved formuesskatten. Jeg noterer meg at det er en forskjell. Det er en fordelingsskatt for de rød-grønne, selv om den ikke er veldig treffsikker – vi vet at den ikke er treffsikker. Jeg tør påstå at hvis man bare fokuserer på formuesskatt, rammer man uhyre mange andre. For det kan ikke debatteres, slik Holmelid gjør, at formuesskatten er en særnorsk skatt på norske arbeidsplasser som er eid av nordmenn og bosatt i Norge. Det er først og fremst det lokale eierskapet, der man ikke har alternativt eierskap, som blir rammet av den. Og det er i Distrikts-Norge. Man får ikke mange av dem til å stå fram, for de vil ikke at vi skal synes synd på dem. De ønsker først og fremst å ha samme muligheter til å utvikle en bedrift som en utenlandsk eier har. Det er massevis av eksempler på bedrifter som ønsker de samme mulighetene som utenlandske eiere. Det er en skatt på arbeidsplasser som ikke har tilgang til det eierskapet.

Jeg tror, som Sanner sa, at det også betyr noe hvor eierskapet sitter. Vi er ikke redde for utenlandske eiere, men det som er et faktum, er at da blir man mye mer utsatt for de generelle rammevilkårene og de generelle betraktningene når det gjelder konkurransedyktighet. Vi skal ha et mangfold i norsk næringsliv. I dag er det det private, mangfoldige eierskapet som er det svakeste leddet i det. Det viser all statistikk.

Statsråd Trond Giske [12:44:05]: Interpellanten har lagt grunnlaget for en times debatt i stortingssalen om et viktig tema. Det er viktig at vi har gode eiere, det er viktig at vi har norske eiere, og det er viktig at vi har langsiktige eiere, som kan bidra til å bygge opp under eiere som har en langsiktig industrielt byggende agenda og ikke den kortsiktige spekulasjonsøkonomien. Det bør vi diskutere og utveksle ideer om.

Men jeg merker jo at når det til sjuende og sist kommer til tiltak, er det ett tiltak Høyre og Fremskrittspartiet er opptatt av, og det er formuesskatten. Det er den man har lyst til å diskutere, det er den man har lyst til å fjerne. Så man skulle kanskje inviteret finansministeren likevel, for på det området som Næringsdepartementet har ansvaret for, tror jeg listen er veldig lang over tiltak som legger til rette for godt privat eierskap.

Jeg tror det var Sanner som sa om meg at ingen er flinkere til å liste opp lange skrytelister. Jeg tror heller det er slik at ingen har lengre skrytelister å liste opp fra, for tallene i norsk økonomi og norsk næringsliv er så formidabelt gode. Det er lettere å stå her og snakke om over 300 000 nye arbeidsplasser i Norge under vår regjering enn det var for daværende næringsminister Børge Brende våren 2005 å snakke om 11 000 nye arbeidsplasser i løpet av fire år. Jeg kunne snakket om både Rogaland, Hordaland, Akershus, Oslo og nær på også, tror jeg, Møre og Romsdal, som har en like sterk – eller sterkere – sysselsettingsvekst enn hele Norge hadde under de fire årene med borgerlig regjering. Det må i hvert fall tyde på at situasjonen for eiere, inves-

torer, bedriftsledere, arbeidstakere, gründere og entreprenører i Norge er til å leve med og gir grunnlag for en sterk vekst i norsk næringsliv midt oppe i en europeisk krise.

Men det skal ikke hindre oss fra hele tiden å diskutere hvordan ting kan legges enda bedre til rette, hvordan vi kan legge om både skattesystem og andre ting for å legge til rette for verdiskaping. Det gjør vi kontinuerlig – med pensjonsreform og mange andre tiltak som bidrar til å sørge for at norsk økonomi er mest mulig effektiv. Jeg er også blant dem som mener at man burde hatt en jevnere beskatning av ulike formuesobjekter, men det som Høyre og Fremskrittspartiet alltid har stått for, nemlig en fjerning av formuesskatten, vil gi helt uholdbare fordelingsvirkninger. Men hvis ukens standpunkt er å fjerne den, har vi i alle fall avklart det igjen.

Så får vi snakke om Innovasjon Norge, vi får snakke om Forskningsrådet, vi får snakke om alle de tiltakene vi gjør for å bedre innovasjon og produktivitet, for til sjuende og sist er det vår evne til å lage produkter og tjenester på en effektiv og lønnsom måte som også avgjør om kapital tiltrekkes til bedriftene, og om eierne kan fortsette å investere i norsk virksomhet.

Presidenten: Sak nr. 7 er dermed ferdigbehandlet.

Sak nr. 8 [12:47:18]

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2012 av 30. april 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordningene (EF) nr. 1234/2007, 436/2009, 606/2009 og 607/2009 om vin (Innst. 191 S (2012–2013), jf. Prop. 16 S (2012–2013))

Else-May Botten (A) [12:48:00] (ordfører for saken): Jeg har gleden av legge fram næringskomiteens innstilling om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av EØS-avtalens fire forordninger om vin.

Denne saken handler om opprettelse av en felles markedsordning for landbruksvarer og om særlige bestemmelser for visse landbruksvarer. Her innføres nærmere regler rundt obligatoriske oppgaver, opplysninger til overvåking av vinmarkedet, følgedokumenter ved forsendelse av vinprodukter og regler rundt registre. Dette gjelder kun for vinprodukter, økologiske framstillingsmåter og gjeldende restriksjoner rundt beskyttede opprinnelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser, merking og presentasjon av vinprodukter.

Gjennom denne saksbehandlingen samtykker Stortinget i at vi avgir myndighet til den internasjonale vinorganisasjonen, OIV, knyttet til tillatte analysemetoder og renhets- og identifikasjonskriterier for substanser som brukes i visse økologiske metoder.

Vin regnes som et landbruksprodukt i EU. Derfor er vinregelverket hjemlet i EF-traktatens artikler 36 og 37,

om EUs felles landbrukspolitikk. Revisjonsarbeidet innen vinsektoren i EU må derfor ses i sammenheng med den overordnede prosessen om forenkling av hele EUs landbrukspolitikk, som har pågått siden 2005. En samlet markedsordning er et av de viktigste elementene i forenklingsprosessene.

Hva vil dette egentlig ha av betydning for Norge? Norge har ikke en egen drue- og vinproduksjon av betydning. Det er én virksomhet i Norge som blander og tapper vin på flasker og kartonger. Ellers er det bare ferdigpakket vin som tas inn til Norge.

For denne virksomheten er det spesielt viktig at de bestemmelsene i EUs regelverk som angår den virksomheten som de utøver, og de produkter som de omsetter, blir gjort til en del av protokoll 47 til EØS-avtalen. Tilsvarende gjelder også for de andre virksomhetene som driver handel med ferdigpakket vin i Norge.

Jeg viser til at både Landbruks- og matdepartementet og Utenriksdepartementet tilrår denne godkjennelsen. Også utenrikskomiteen har støttet den innstillingen. Da passer det vel at man ringer inn til fest her.

Presidenten: Vi skal i hvert fall ringe inn til votering, for flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8.

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da er vi klare til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten har Hans Frode Kielland Asmyhr satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Vedtak til lov

om endring i lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)

I

I lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) gjøres følgende endring:

§ 3 annet ledd skal lyde:

Med mindre eit saksdokument, journalar og liknande inneheld opplysningar som er forbode å gje innsyn i, har eit organ ikkje høve til å klassifisera eit dokument eller ei opplysning som unntatt frå innsyn før dei har motteke eit innsynskrav.

II

Denne lov trer i kraft straks.»

Kristelig Folkeparti har varslet at de støtter forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre, og presidenten antar at det også gjelder Venstre. – Det nikkes.

Det vateres alternativt mellom dette forslaget og komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:6 L (2012–2013) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om endring i offentleglova for å styrke offentlighetsprinsippet i forvaltningen – vedlegges protokollen.

Votering:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble innstillingen bifalt med 54 mot 48 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.59.35)

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Per Sandberg satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Vedtak til lov om endring i lov om hundehold

I

I lov 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold (hundeloven) skal § 4 nytt sjette ledd lyde:

Hundeholderen skal vise særlig aktsomhet der det er førerhund i arbeid, for å hindre kontakt mellom hund og førerhund som førerhundbrukeren ikke inviterer til, og for å forebygge at førerhunden mister oppmerksomheten på de oppgavene den skal gjøre. Om nødvendig skal hunden bli satt i bånd eller holdes tett inntil hundeholderen.

II

Denne lov trer i kraft straks.»

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de støtter forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Det voteres alternativt mellom dette forslaget og komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:126 L (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentant Per Sandberg om skjerpet aktsomhetskrav for hundeeiere i nærheten av førerhunder i tjeneste (endringer i lov 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold) – vert lagt ved protokollen.

Votering:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble innstillingen bifalt med 56 mot 47 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.00.47)

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Under debatten har Robert Eriksson satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om mulige ordninger for hvordan man kan kompensere tapt arbeidsinntekt for frivillige som blir utkalt av myndighetene for å delta i frivillig redningsarbeid.»

Det voteres alternativt mellom dette forslaget og komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:131 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Laila Marie Reiertsen og Vigdis Giltun om kompensasjon for tapt arbeidsinntekt for frivillige utkalt av myndighetene ved redningsaksjoner – vedlegges protokollen.

Votering:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet ble innstillingen bifalt med 76 mot 24 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.01.50)

Presidenten: I sak nr. 4 foreligger det ikke noe votingstema.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 126/2012 av 13. juli 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 764/2008 om prosedyrer for varer fra EØS, forordning (EF) nr. 765/2008 om akkreditering og markedstilsyn, og beslutning nr. 768/2008/EF om et felles rammeverk (varepakken).

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 6

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven)

§ 1 *Håndheving av tekniske regler på varer fra annen EØS-stat*

EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 3f (forordning

(EF) nr. 764/2008) om fastsettelse av framgangsmåter for anvendelsen av visse nasjonale tekniske regler på varer som er lovlig markedsført i en annen EØS-stat, gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 Akkreditering og markedstilsyn

EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 3b (forordning (EF) nr. 765/2008) om fastsettelse av krav til akkreditering og markedstilsyn for markedsføring av varer, gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3 Akkreditering

Nasjonalt akkrediteringsorgan i Norge er Norsk akkreditering.

Enkeltvedtak om akkreditering kan påklages til Norsk akkrediterings klageutvalg.

Departementet kan gi forskrifter om utøvelse av akkrediteringsvirksomhet og om betaling for tjenester som utføres av Norsk akkreditering.

§ 4 Virkeområde

Loven gjelder ikke for Svalbard.

§ 5 Ikrafttredelse m.m.

Loven trer i kraft straks.

I lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltids oppheves § 31 tredje ledd.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

I sak nr. 7 foreligger det ikke noe voteringstema.

Votering i sak nr. 8

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2012 av 30. april 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordningene (EF) nr. 1234/2007, 436/2009, 606/2009 og 607/2009 om vin.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 9 [13:03:28]

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 13.04.
